

העולם הזה

השבועון המצויר
ל אינפורמציה

מס. 722 / שנה 14 / כ"ח מנחם אב תשי"א / 30.8.51

המחיר
120
פרוטה

השבועון המצוייר לאינפורמציה המערכת והמנהלה:
רח' לילינבלום 12, תל-אביב
ת.ד. 136, טל. (זמני) 66785

העורך:
אורי אבנרי
עורך משנה:
שלום כח

עורך הסגנון:
דב איתן

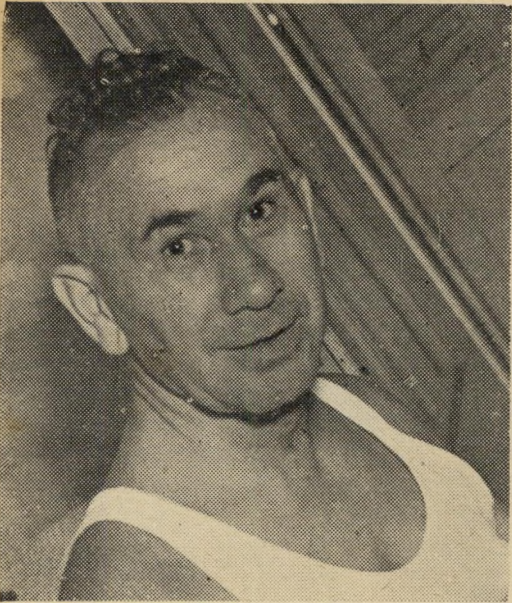
עורך המערכת: רוני בר, דוד רובינר.

חברי המערכת:
מיכאל אלמו, יחיאל בשן, ניצה נבי, נורית לביא, רפאל סלע, איתמר עלים, יעקב צילי.

סופרי חוץ:
הוארד נורדון, מונסי נייקובס, דנה דינרי, סלים מנצור.

מו"ל: העולם הזה בע"מ; מודפס בדפוס ישראל בע"מ; הפצה: פלם בע"מ

2/2

איזידור גליק

של דבר לא היה עוד ספק שההאשמה היתה עלילת שוא, שאין צל של הוכחה נגדו. ההצהרה בשבועה מס' 1: "לחתום מטה, ד"ר פוגן קלמן, רופא, מנהל בית חולים, נודע על היחס הלא הוגן שנפל בגורלו של מילר אלפרד... הנני מרגיש חובה מוסרית ובמלוא האחריות המשפטית הנובעת מכך, למסור על הכל שידוע לי עליו. בשנת 1944 ועד השחרור הייתי מתגורר בגיטו של בודפשט... כיהנתי בתפקיד של מנהל בית

עבר, העיר היתה הרוסה, סכנה של מגפה ניראה איימה על התושבים. הנקיון היה צו החיים. מילר הרגיש שמישהו מר לכך את המקום שהוא ממונה עליו. הוא חקר, תפס את אחד השכנים, אדם בשם איזידור גליק, ששפך את הזרמה לרחוב, במקום להובילה למקום הציבורי שהותקן על ידי השלטון.

בתוקף תפקידו נכנס מילר לחנות של גליק לדברי זכר, כית, ביקש אותו להימנע מעשייו. אולם גליק נרעש כולו

בראותו את מילר, התנפל עליו בגידופים: "אתה מנוול פאשיסט, הקץ למשטר הפשיסטי, אני אכה אותך, סחטת את היהודים, שיתפת פעולה עם הגרמנים!"

באותם הימים היה פירושה של התפרצות ציבורית כזאת איום על חיי אדם. בימים הראשונים אחרי הכיבוש היו התורבים עורכים משפטי לינין על החשודים בשיתוף פעולה עם הנאצים השנואים. מילר הסתלק, הביא ידיד שהיה ידוע כשונא נאצים. אולם גליק לא נרגע, התנפל במטאטא על מילר. אולם האיש העיד עליו, הצילו מחמת ההמון שנתאסף.

מילר הגיש משפט בפני בית הדין ההונגרי (שהיה כמוכן אנטי-פשיסטי ביותר). בית הדין חקר, הזמין את העדים. עדיו של הנאשם העידו נגדו, הוכיחו את טהרתו של מילר. תחילה ניסה גליק להוכיח שמילר אמנם היה משתף פעולה, אולם כשנחלק אל הקיר על ידי עדיו שלו, הוא נסוג לאורך כל החזית, הכחיש בכלל שאמר את הדברים. אולם בית הדין לא האמין לו, נתן פסק דין חמור נגדו:

"בשם הריפובליקה ההונגרית! בית המשפט המחוזי בבודפשט. פסק דין: בית הדין קובע שגליק איזידור אשם באשמה שהאשימו אותו ולכן מעניש אותו בקנס של מאה פורונטס.

אשת מילר

אם אין לגבות את הסכום מן הנאשם, ירצה את עינו במאסר של עשרה ימים. ההנמקה: ביום 22 לינואר 1946 הוציא הנאשם פח אשפה מהחנות שלו ושפך אותו למקום צבורי. המאשם אשר גר ממולו יצא והזהירו שאסור לשפוך את האשפה. כתוצאה מזה פרצה תגרה ביניהם, הנאשם דחף את המאשם פעמים מספר והעיר: "עברו כבר אותם הימים של המשטר הפשיסטי, אין כבר יתרון לגרמנים. כולנו שוים מעתה." לאחר המעשה התאונן המאשים באוני שנפל יינו וסיפר לו מה שהנאשם הטיח בפניו — ביקש משפלה שיביא אותו לחנות של גליק ויעיד בפניו על עברו. העד עשה כן ושאל את הנאשם, למה הוא פוגע במאשים, למה הוא רוגז עליו? כתשובה ענה הנאשם: שזה "גנגסטר פשיסט", ועוד נסה לתקוף אותו במטאטא, אבל העד מנע את זאת. בהמשך המשפט אמר הנאשם: "איש כזה כל ייכנס לחנות שלי" — המאשם שים ביקש להכליל בתוך ההאשמה גם את העלבון הזה. בית המשפט קבע שאכן נכון הדבר שדחף אותו וכנה אותו בשם "גנגסטר פשיסט" וגם נכון הדבר שאמר "איש כזה כל ייכנס לחנות שלי" ולכן קבע בית המשפט את העונש המתאים כי ראה את האשמה כמוכחה.

כעבור זמן מה עלה גליק לישראל. הוא לא שכח את העניין. מנוי וגמור היה אתו להתנקם במילר. כשבא מילר לארץ שמח גליק: כאן תהיה לו לאפשרות. הוא יהודי, מלצר הוא "גוי". ישראל מדינה יהודית, היהודי מוכרח לנצח בה, תהיה מזימתו כאשר תהיה. הוא מסר את מילר למשטרה.

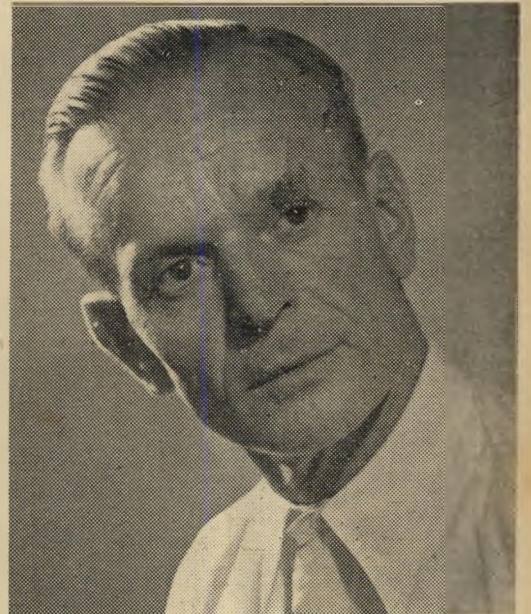
העונאי עומד מחוץ למאורעות. הם החומר הגלמי שלו. תפקידו לרשום אותם ולפרש אותם. אסור לו להתרגש יתר על המידה, להשתתף בלהט רב מדי בגורל נושאו, פן תיפגע האובייקטיביות של דבריו. אולם לא תמיד הדבר אפשרי. יש והוא מתרגז, לבו מורד נגד עוול המתגלה לעיניו. אחת הדוגמאות לכך היא פרשתו של המלצר אלפרד מילר.

לפני שנתיים בדיוק, שעה שהיה לי הכבוד להימנות עם חברי מערכת הארץ, הציג לפני פקיד גבוה של הסוכנות היהודית נוצרי הונגרי שעלה זה עתה לארץ. האיש היה בלונדי, כחול עינים, בעל קלסטר פנים אריים מובהקים. גם שמו העיד על מוצאו הגרמני.

בידי אלפרד מילר היה שפע של תעודות, שלא היה ספק בנכונותן. מתוכן נתגלה סיפור הרפתקאות בעל קווים הולרי בודים כמעט. נתברר מתוך אישורים של ההסתדרות הציונית ההונגרית ואנשים פרטיים שאלפרד מילר היה מפקד גוש (מעין מוכתר וממונה על עניני ההגנה האנטי אווירית) בבורשט בימי שלטון הדמים הנאצי. הוא השתמש בתפקיד זה כדי להציל ממוות עשרות יתומים, למנוע את גירושן של נשים יהודיות. הוא הניב צרכי מזון ורפואה לגיטו היהודי המנותק, הקים בגוש שלו מחבוא לעשרות יהודים, רשם נשים כאחיות הצלב האדום, דבר שהציל אותן מגירוש והשמדה. מילר ברח מהונגריה, שלא אהד את משטרה החדש. ארגון גים יהודיים באוסטריה הציעו לו לסדר את הגירתו לכל ארץ שיבחר בה. הוא בחר בישראל.

כשכתבתי את סיפור חייו בעתון הערב של הארץ, קויתי לעזור לו בזאת להשיג את מבוקש נפשו: לקבל אולם נטוש במגדל-אשקלון, שם רצה להקים מסעדה ולבנות את חייו מחדש. "אני נולדתי במסעדה", אמר מילר. "אשתי היא הטבחית הטובה ביותר שאני מכיר. אנחנו נוכיח שעוד לא הודקנו מהתחיל את הכל מחדש. נראה שגם בתנאים של צנע אפשר לבשל ארוחות טובות, אפשר לשרש עם חיה".

בינתיים קיבל מילר עבודה כמלצר בקפה בתל-אביב. האורחים התפלאו לראות את המלצר הארי, המחייך באויר בות, אומר תודה ובבקשה. הוא גם למד קצת עברית. כל אותו זמן המשיך במאמציו לקבל את אולם המסעדה. העולם הזה עזר לו, סיפר עליו לקוראיו (העולם הזה 667). עד שיום בהיר אחד באו שוטרים לבית הקפה, אסרו את מילר, שלחוהו לבית הסוהר. אורחי בית הקפה קראו לתמי הגום בעתונים שאלפרד מילר נתגלה כפושע מלחמה נאצי, הועמד לדין. הוא ישב בבית הסוהר שבועה חודשים תמימים, שעה שנתכרה ההאשמה נגדו.

אלפרד מילר

עד שיום בהיר אחד הופיע שוב ברחובות תל-אביב, כשפניו חרושות, חופשי.

מה קרה?

הפרשה היא סיפור ההרפתקאות מספר 2. בימים הראשונים אחר שצבא המחץ הסובייטי חדר לבודפשט הטיל על הכיבוש את מפקדי הגושים לדאוג דאגה חמורה לנקיון הרחובות. גוויות בלתי ספורות היו מוטלות בכל

החולים... כבר בימים הראשונים נוכחתי לראות כיצד השתדל אלפרד מילר בכל כוחותיו לשמור על הרכוש היהודי שנשאר בדירות... בחשכת לילה בא תמיד עם תרמיליגב, מלא בשר, תפוחי עץ, ירקות, שהצלחנו לשפר בהם את תזונתם של הרבה אנשים, ואולי לא פעם גם להציל את חייהם... חתום בבודפשט. לתביעה הכללית היה ברור שאין כל אפשרות להעמיד את מילר לדין. היא הסיקה את המסקנה. כעבור שבועה חודשי מעצר שוחרר.

בזאת נסתיימה הפרשה בעיני ממשלת ישראל. לא נסתיימה לגבי אלפרד מילר עצמו.

הוא הוציא את שארית כספו, נשאר בלי פרוטה. שמו הוכתם, לא טוהר בריבים. כשחזר לעבודתו בבית הקפה, הופיעו סוכניו של אויבו, התנפלו עליו בפומבי, צעקו: "הסתלק, פשיסט מנוול שכ' מותך!" מילר היה נאלץ לנטוש את עבודתו.

אשתו, העובדת בבית קפה אחר בעיר, נרדפה על ידי אותם האנשים, שהעליבו אותה בגסות.

שכניו החלו מביטים עליו בעין רעה, כעל פושע ששיחק לו מזל. אפילו הקצב נתן לו את החתיכות הרעות ביותר. נהגי האוטובוסים, שהיו נעצרים ומעלים אותו למכוניותיהם באמצע הרחוב, אחרי שקראו בשעתו את הרשימות עליו, החלו סוגרים את הדלת בפניו.

ובעיקר: בית הקפה שהובטח לו במגדל-אשקלון, נמסר לאחרים. באופן רשמי: מפני שלא היה נוכח בשעת החלוקה. קשה להיות נוכח בחלוקת בתים כשיושבים בבית הסוהר. מילר, מוכה וגלמוד, החל ברדיפה שגעונית אחר הצדק, כאחת הדמויות של הספרות הקלסית. הוא ארב לשר המשפטים, בפתח דירתו הפרטית, לא נתקבל על ידו, רדף אחריו ימים רצופים מעיר לעיר, הופיע בכל מקום כמה דקות לפניו, המתין בצל, הזכיר את המצפון, לבסוף נתקבל על ידי השר שעיין בתעודות, הבטיח "לעייין בדבר". העיון עודו נמשך. מילר רדף אחרי התובע הכללי, דרש את עריכת המשפט, את החזרת הוצאותיו, את טיהורו הפומבי, את העונשת המעליל. שום דבר לא קרה.

לאדם שעקב אחרי כל הפרשה הטראגית מן הרגע הראשון קשה להשלים עם כך.

קשה להשלים עם העובדה שכל אדם, ויהיה שפל כאשר יהיה, יוכל לסדר חשבונות מפוקקים פשוט על ידי כך שיעליל על רעהו שהיה קאפו, משתף פעולה, או נאצי.

קשה להשלים עם העובדה שאדם כזה יוצא כמנצח גם אם הוכח שדבריו היו עלילה מתועבת.

לאדם הדן אנשים על פי מוצאם הגזעי, אין אולי רע בכך ש"הגוי" סבל, שהיהודי ניצח. אולם לאדם שאינו דן אנשים על פי מוצא אביו, המוכן לראות את הטוב גם בבני עם הזולת ולראות את הרע גם בבני עמו, אין המצב הזה מעודד. נגרם עוול לאדם. לא חשוב מי

הוא, לא חשוב אפילו מה הטובות שפעל, מה הזכויות שלו בעבר. העי וול נגרם. המדינה נתנה את ידה לכך. חובתה לדאוג שהעוול יתוקן.

ה ש ע ר

מאז תמה המלחמה פחת והלך חוש היוזמה הצהלת, פחתה והלכה חדות-הפעולה המתנדבת בנוער. יותר ויותר בא במקומם הרגל הפקודה מלמעלה.

לדיה היתה שונה. לדיה היתה משוה מן העבר, העבר שקם לתחיה במשך לילה אחד והכריז: עודני חי. כי בדליה נשמעו הרגלים לפקודה שלא באה מפיו של סרגנט-מייגור סמלי, אלא לפקודת החללים והסתמבורים.

שוב צהלו נעורים בלתי-כבולים, שוב ריחפה באויר רוח כובע-הגרבר, הקמוט והבלתי-מגוהץ. שאינו לפי התקן.

וזו היתה, בעצם, החחייה של דליה.

LA GUERRE FRIEDEN BESIEGT DEN KRIEG

לשלוש
או למלחמה?

תחת תמונת הענק של יוסף סטלין, במדי גנרליסימו, ישב יעקב מאליק, נציגו באו"מ, ושירד גאום שורע תדהמה בעולם המערבי. מאליק הציע שלום. מה היתה כוונתו? בעולם פרץ ויכוח סוער, הנמשך עד היום הזה.

אמר צד אחד: אין זו אלא מלכודת סור בייטית עצומה, להפיל בה את אחדותו ונכור נותו הקרבית של המחנה המערבי. מאחורי מסך העשן של גיבובי מליצות חסרות תוכן יתכונן הצבא האדום למהלומתו המוחצת, יתנפל כהרף עין על קרבנו, שהורדם באופיום של פטפוטיה-שלום.

אמר הצד השני: הסובייטים מעונינים באמת בשלום, לאו דוקא מפני שהם סולדים מפני המלחמה, אלא מפני שבתנאי שלום הם מקוים להשיג יותר, לסכן פחות.

פראקים ומגפיים. בינתיים דאגו שלר טי הקרמלין לחזק בכל יכולתם את עמדתם של אותם שהבטיחו כי אמנם יש סיכוי לשלום. דיפלומטים סובייטיים, לבושי פרא-קיס מצוחצחים, הופיעו בכל רחבי העולם במסיבות אמריקאיות. משלחת של שוחרי-שלום בריטיים נתקבלה במוסקבה בידידות, כשאישים רמי מעלה קבעו באזניהם שאין הקומוניזם סחורה ליצוא.

בקייסונג הופיעו הגנרלים הקומוניסטיים נצוליה-מגפיים כדי לשוחח על שביתת-נשק, גילו מידה רבה למדי של סבלנות. רוסיה שלחה הודעה מפתיעה שתשתתף בשיחות השלום עם יפאן, וקצינים סובייטיים החלו שוב מופיעים לשיבות ארבעה המפקדים בברלין.

בכל רחבי העולם הגבירה "תנועת השלום" הסובייטית את פצולתה עד קצה גבול היכולת הקולית.

יונה או מפציץ? החידה נשארה חידה. הרוצה הפוליטיבירו בשלום או במלחמה? היש להאמין לאישים שישבו מתחת ליונה ודיברו על שלום, או לחיילים שצעדו במסדר, כשרוביהם מכודנים?

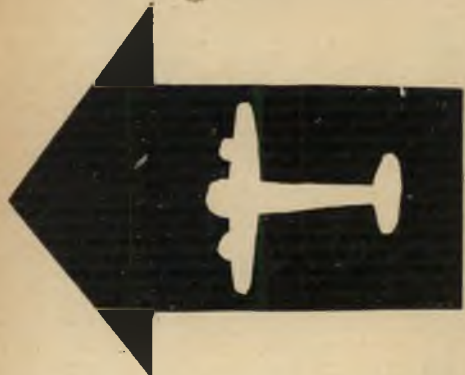
דבר אחד אין כל ספק: יושבי הקרמלין אינם משועבדים לרגשות. הם אנשי-מציאות קריירות, הידועים בשל זהירותם. אם ישלחו מערכה את יונת-השלום או את מטוסי-ההשדה — על כך יחליטו לאור שיקולים צלולים של סיכויים ואפשרויות.

מה הם שיקולים אלה?

אף כי הם מקיפים את כל כדור-הארץ ומסובכים בפרטיהם, אפשר לתאר בקיום כלליים את שמונת השיקולים העיקריים: ארבעה המובילים למלחמה, ארבעה המוביל לים לשלום.

המלחמה בקוריאה נתנה דחיפה עצומה לאחדותה ולזיונה של אירופה.

לפני שנה היתה אירופה מפוצלת, שקועה במבוך של טפשיזם, חסרת-ישע. לא היה ספק שעשרות הדיכויים הסובייטיים, המוכנות לקרב, יכלו במכה אחת להגיע בלי כל קושי אל החוף האטלנטי, לכבוש את גרמניה, צרפת וארצות בנזכר. להסל בהפצצות כבדות את

כוחה של בריטניה. עם בואו של אייזנהואר השתנה המצב. השפעתו העצומה המריצה את הממשלות להי-רתם למאמץ ההודינות בכל כוחן. תוך שנתיים תוקמנה 50 דיכויים באירופה. המסקנה: כדאי לסובייטים להתקוף מיד, כל עוד אירופה בלתי-מוכנה, לכבוש את היב-שת, למנוע את הפיכתה לבסיס מערבי.

בשפרצו הכוחות הקומוניסטיים לפני 13 חודש לתוך קוריאה הדרומית קיוו לסיום את המלחמה במהלומה מוחצת אחת. הדרום היה חלש, צבאותיהן של ארצות-הברית היו זעירים. המערב כולו היה בלתי-מוזין.

אולם תקוות הסובייטים נתכדתה חיש מהר. המהלומה עוררה את המערב להגנה נמרצת ביותר. הצבא האמריקאי נשלח לקוריאה, הצ-

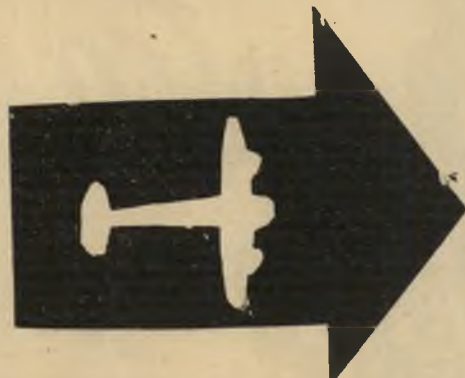

רוך התערבות סינית, גילה יכולת קרבית מעו-דה. המלחמה הקוריאית התנוונה, כשאף אחד משני הצדדים לא יכול היה עוד לקוות לגרש את אויבו מן המדינה.

המסקנה: לא כדאי לסובייטים לפתוח בבת-קפות צבאיות מצומצמות, כי האמריקאים יגי-בו כאותה צורה נמרצת בכל פינה אחרת בעולם.

עד לפני כמה חודשים היסס הסינאט האמריקאי להוקק חוק של שרות-חובה, שהיה בלתי-אחיד על האדם ברחוב. אולם ההתקפה בקוריאה והתפר-צות ההתלהבות המלחמתית עקב פרשת מק-אר-תור שיכנעו אותו כי מצב הרוח השתנה. חוק שרות-החובה נתקבל. הצבא האמריקאי, שמנה לפני שנה רק שמונה דיכויים חלשים, לעומת קרוב ל-200 דיכויים

סובייטיים ומספר דומה של דיכויים סיניות, גרד עתה במהירות. תוך זמן לא רב יגדל לחמשה מיל-יון איש ויגיע לכוחו של הצבא הסובייטי. חלק גדול של צבא זה יישלח לאירופה ולמזרח הרחוק, יוכל לבסוף להתקפה סובייטית בגבולות הבלתי-מוגנים כיום. המסקנה: כדאי לסובייטים להתקוף כל עוד לא גוים, אומן וצוד צבא זה כדאי.

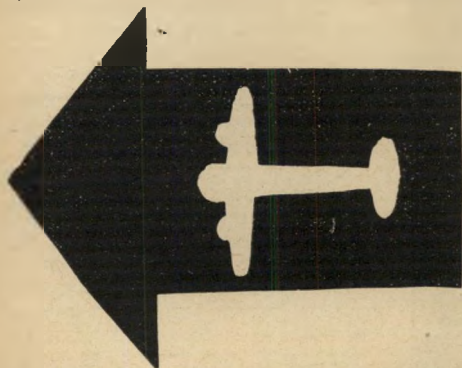

לדעת המצביאים האמריקאיים מונעת הפצ-צה האטומית יותר מכל גורם אחר התקפה מזוינת סובייטית.

לאמריקאים יש כיום כ-200 פצצות אטום, והם מעריכים שלסובייטים יש כ-60. לסובייטים אין בסיס קרוב לאמריקה. ואילו לאמריקאים יש פצצות כיפאן, במרחב קרבת אסיה, בצפון אפי-ריקה ובגרמניה, משם אפשר להטיסן במהירות

כיום אין גרמניה המערבית מסוגלת להגן על עצמה. אם תפרוץ מלחמה תיכבש מיד עי-הסובייטים, וחבל הרוחר — אחד ממרכזי התע-שית הגדולים ביותר בעולם — יצורף לכוח ה-תעשיתי הסובייטי.

מצב זה לא יימשך זמן רב. אין כל ספק ש-האמריקאים יקימו שוב צבא גרמני חזק, יגייסו שוב את הגנרלים הגרמניים שרכשו להם (כמו

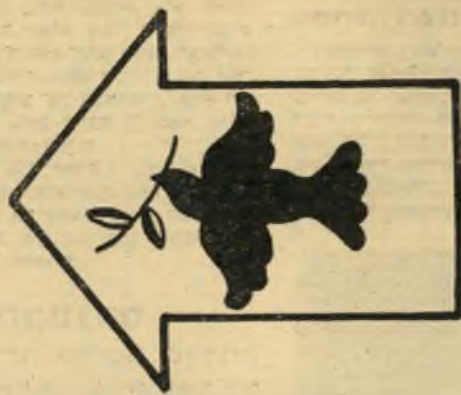
גנרל הטאנקים היינץ גודריאן, בתמונה) נסיון כה רב בקרבות גנר הצבא האדום. הקמתה מח-דש של מדינה גרמנית חזקה עלול לערער לח-לוטין את יחסי הכחות, לרעת ברית-המועצות. המסקנה: כדאי לסובייטים לערוך "קוריאה גרמנית", לצוות על גרמניה המזרחית לכבוש את גרמניה המערבית, דבר שיגרום בלי כל ספק למלחמת-עולם שלישית.

אל מרכזי התעשייה הסובייטיים, לפני שהצבא האדום יוכל לכבוש בסיסים אלה. מכה ראשונה כזו עלולה להלום מהלומה משתקת במרכזי האספקה של הצבא האדום. המסקנה: כדאי לסובייטים להימנע ממזח-מת-עולם עד אשר ישתווה כוחם האטומי לכוח האמריקאי. שוויון-כוחות זה עלול גם למנוע ככ-לל את השימוש בפצצות אטום מרצון חפשי.

האמריקאית.
התעשייה שיצרה מכשירי טלבוזיה ומקררים
חשמליים הועמדה על פסים מזחמתיים. הופעה
תכנית עצומה של ייצור נשק, העבודה לחסל תוך
זמן קצר את יתרון הסובייטים במטוסי-קרב, טאנ-
קים ותותחים.

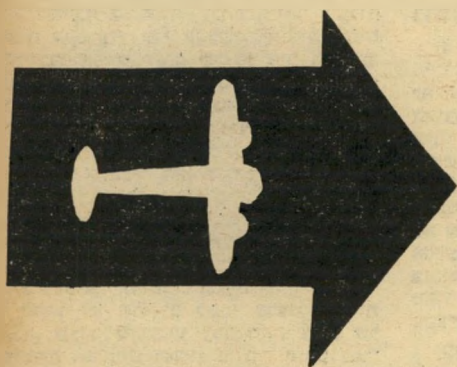
אם יצליחו הסובייטים, לעומת זאת, להשקיט
את להט-המלחמה בארצות-הברית ולמנוע את
גיוס התעשייה, ולהגביר באותה שעה את עוצמת
התעשייה הסובייטית, עלול יחס הכוחות להשת-
נות לטובתם.
המסקנה: לא כדאי לסובייטים לפתוח במלחמת-
עולם, כל עוד ברור כי במקרה של מלחמה ממוש-
כת תכריע העוצמה התעשיתית האמריקאית את
הכף.

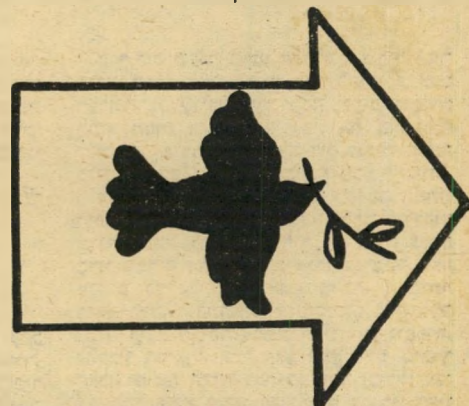
הבסיס לעוצמה הסובייטית בעולם היא ה-
הכרה הכלת-מסוייגת בארצות הקומוניסטיות
בשלטונו של סטלין.
על שלטון זה מאיימת סכנה חמורה ביותר:
סכנת ה"כפירה" של טיטו, הקומוניסט שהכריז
כי סטלין כגד בקומוניזם.
דבריו מצאו הרעם עמוק בלב הקומוניסטים
בדימוקרטיות העממיות, עד שהיה צורך לחסל

במלחמה מזוינת שתמשך שנים רבות —
דבר הבטוח אם מלחמת-העולם השלישית תפ-
רוץ בשנים הקרובות — אין הכוח הסובייטי
עולה על הכוח האמריקאי.
אולם במלחמה הקרה, מלחמת-התעמולה על
לב ההמונים בארצות אירופה ואסיה, עולה כו-
חן של המפלגות הקומוניסטיות בהרבה על כוח
המפלגות הפרו-אמריקאיות.

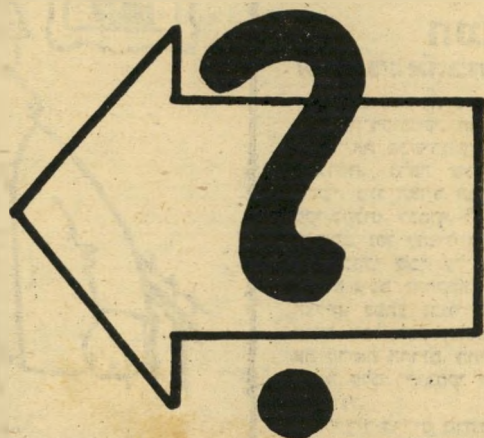
רבים ממנהיגיהם במשפטי-ראווה. הם עלולים
להשפיע עוד יותר על סין, הארץ היחידה, מלבד
יוגוסלביה, בה השתלטה המפלגה הקומוניסטית
המקומית בכחות עצמיים, בלי עזרת הצבא
האדום.
המסקנה: כדאי לסובייטים לכבוש את יוגו-
סלביה, אפילו עלול הדבר לגרום למלחמת-עולם
שלישית.

למרות השקעות עצומות של כספי תכנית
מרשל לא נחלשו המפלגות הקומוניסטיות באי-
טליה ובצרפת, שם הצביע כל אדם רביעי בעד
סטלין, ואילו באסיה גובר הכוח הקומוניסטי
בהתמדה.
המסקנה: כדאי לסובייטים ללחום בחזית שם
יש להם יתרון מכריע — חזית התעמולה. לכך
דרוש שדום.

החידה הגדולה נשארה חידה. איש אינו יכול
לקבוע בודאות מה הם השיקולים שיכריעו את
הכף בלבו של האיש בן ה-72 בקרמלין. איש אינו
יכול לקבוע בודאות אם להאמין או לא להאמין
לתמונות התעמולה הסובייטיות, המראות כיצר
מזינים חיידי הצבא האדום את היונים ומפלרטטים
עם בנות מוסקבה על ספסל הגן הצבורי.
בכל זאת נראה, במידה מסוימת של ודאות.

ששיקולי-השלום גברו לפי שעה על שיקולי-המלח-
מה, כי אין בכוונת ברית-המועצות לפתוח במלח-
מת-עולם בעתיד הקרוב. עוד יש לה הרבה להרויח
מזו המאבק הכלת-מזון, עוד יכולה היא לכבוש
בפסים חשובים באסיה (ואולי גם באירופה) בכוח
הרעיון הקומוניסטי, בלי שימוש בנשק חם.

העם

התנוונות

מה היה קורה לוא היו אסירי בית הקפורה בתל-מונז מכוננים את עצמם כבית דין, שופט שים את השוטרים והשופטים שהביאום למר קום מגוריהם הנוכחי? מחבר מחזות היתר לים, שירצה להשתמש בעלילה זו לחיבור חתום בשביל המטאטא, תהיה לסניו עתה דוגמה מצאותית: פרשת הר"ר אמיל שמר ראק, התעשיין הלודואי שהפך ראש מוסד הביטוח של הסוכנות היהודית.

ד"ר שמוראק גילה גניבות, מעילות, סדרים נמוקסקים, אם כי הדברים אינם נעימים לאדם שתרם מכספו לקרנות הסוכנות אין בהם כש לעצמם משום אסון. גניבות ומעילות עלולות לקרות בכל מוסד שעוברים ודרכו כספים כה רבים. האסון האמיתי בא רק אחר הגילוי: התגלותה של התנוונות המוחלטת של המר-סר הציבורי במדינה.

במקום להיחלץ את האשמים, במקום להימנע את האחראים במשרות העליונות להימנע, הולך ריפה כלית אחרי הפושע האמיתי המגלה בכבודו ובעצמו.

בעיקר נתעוררה חמתם של הנאשמים על העתונות, שמילאה בפרשה זו את תפקידה האמיתי. ראשי הסוכנות סברו, כנראה, שהיה זה עוול להביא לידיעת הרבבות המשלמים את הכסף מה נעשה בכספם.

בסך הכל היתה פרשה זו מהדורה שניה על פרשה דומה, כשד"ר זיגפריד מוס, מבקר מצינת ישראל, מסר את הדו"ח שלו, שהסתגן גם הוא לעתונות. כמו אז כן עתה לא נרעשה דעת הקהל, עברה על העניין בחיך סלחני. חיך שעלה לו בכמה מאות אלפי לירות.

דוגמה שניה לאותה התנוונות מוסרית ניתנה לקהל במשפט הימאים בחיפה. אחד העד יום העיד כי אמנם העיוה חברת שוהם, חבר רה השייכת לממשלה ולהסתדרות, לשלוח אגיה לקפריסין כדי להעלות עובדים יוונים שישבירו את שביתתם של המלחים העבריים. גם כאן אין האסון במקרים עצמם: כבר קרה בעולם שהחברה תנסה לזכא בכוח שביתה מוצדקת, או שאגודה מקצועית בעלת אויף מפקפק תעזור בידי החברה. העובדה המועד זעת היא שמוכרי האגודה המקצועית, שגל עליו צל כה אפל, יופיע כתובע מטעם ההסתדרות במשפט, במקום להסיק את המסקנות ולהעלות את העיון במהירות האפשרית. אך למ ההסתדרות לא נודעו, הימאים אמיצי הלב הוסיפו להיות הנאשמים.

הקהל לא שם לב לשתי טראגיקומדיות אלה, מאחר שהשכנע עמד תחת צילה של טרגדיה אמיתית: האסון ביצה. ייתכן וסר בדיה זו עוררה רגשות כה חזקים מפני שנתחללה על רקע כה מיוחד: הלהבות האירו את השמים בלילה האפל בדיוק בזמן שאלפי סכונות דהרו בכביש הקרוב, מדליה לתלי אביב, כשיושביהן שרים בהתרוממות הרוח אחרי ליל הריקוים.

המעמד העליתי

הבחירה עלתה בשוק

בכפר סיבה פרץ ריב משפחתי רציני, והקאדי בכבודו ובעצמו היה נאלץ להתערב.

אולם גם הקאדי לא יכול היה לפשר וקרא למשול הצבאי.

הסכסוך פרץ בגלל בחורה. אחר שאביה הסכים להשיאה לאחד מבני הכפר תמורת 350 לירות, שנה את דעתו כאשר הוצעו לו 450 לירות עבור בחורה על-ידי צעיר אחר. אתה חייב לקיים את הבטחתך, תבע אהר רוס הראשון. היא שייכת לי בפני אללה, ואסורה לכל איש אחר.

אולם האב סבר אחרת: זה לא עניין של סנטימנטים, הוא טען. זה עסק כמו כל עסק אחר. אם המחיר עולה בשוק, אני חוששי להשיא את בתי למי שמשלם את המחיר הגבוה ביותר.

הקונגרס

לכל סיגריה שלשה סדרנים

האנשים הטורחים והעצבניים ביותר בכל שטח בנייני האומה בירושלים הם מכביהאש כחולי המדים. בעומדם על משמרתם 24 שעות ביממה הם מצפים בכליון עינים לרגע בו יושמע החשווה. יונעל הקונגרס, תפוקה הי צירה המזכירה אולפן סרטים הוליבודי, עשר יית ניר וכו', המשמשת אכסניה לקונגרס הציוני הכ"ג.

שלשה סדרנים בממוצע נטפלים לציד קוני גרס אחד, חוטפים ממנו את הסיגריה שעמד להבעיר (לעתים קרובות למדי גם סיגרים עבים, חביבי הצירים האמריקאים). בנייני האומה, הרוחקים מסיום בנייתם, הוכנו לקראת הקונגרס במהירות: הבוק בעזרת עצים, קירות קרטון וכמויות אגדותיות של בד, אם אמנם אין להתחמק על היופי של סידור ארעי זה, שנערך בטעם רב. הרי אין גם להתפלא על עצבנותם של מכבי האש.

הכנסת

התפלגה השלישית: צברים

41 החיכים החדשים, המרכיבים עם 79 חייכי הכנסת הראשונה, את הכנסת השנייה, לא הביאו, מלבד השנוי הפוליטי בו בולטת התגברותם של הצ"כ והח"כים הערביים, שינוי רב בהרכב הכנסת.

כשם שהיו 11 נשים בכנסת הראשונה, כן נמצאות גם 11 נשים בשנייה. 11 נשים. לא נשתנה גם גילו הממוצע של ח"כ: 50 שנה. מה שכן נשתנה: מספר ילידי הארץ בכנסת, אליהם נוספו שלושה (17 במקום 14) וזה בזכות הח"כים הערביים שהפכו בכך את מפלגת הצברים לשלישית בכנסת (אחר מפא"י וצ"כ).

תופסי סובי עדיין נשאר צעיר החיכים, בן 29, והרב יהודה לייב הכהן מימון (שלא היה מועמד לכנסת השנייה) מסר את מקומו, כוחיק הכנסת, לחיכ הצ"כ, מי שהיה מגדולי הגימנסיה העברית הרצליה, הד"ר חיים בוגר (שוב) בן ה-74.

מק"י איבדה זכותה להיקרא הסיעה הצעירה ביותר (גילה הממוצע: 35) לערבים הדימוקראטיים של סיף אלדין אלזועבי — גיל ממוצע: 34. מפא"י ירשה את מקום סיעת הספרדים בכנסת כזקנת הסיעות. גילם הממוצע של 39 הגברים בין חייכי מפא"י: 54 שנים.

בחירות

חסרים: רוצחים ואנסים

מסביר הניו סטייססמן אנד ניישן, השוכעון הבריטי השמאלי הקיצוני, בנתחו את סיבות עלייתם של הציונים הכלליים בבחירות האחרונות לישראל: העליה הביאה לארץ אלפי אנשי השוק השחור מגרמניה, מברית-הברית, שם, סוחרים סוסים וגנבי סוסים מתורכיה, רומנים מקצועיים, בריונים ממארוק, נערי ביליארד מקאזבלאנסה, מחליפי כסף משאני

תפאורת הקונגרס בבנייני האומה קצת דומה: אולפן הוליבודי

תוך שש שעות מרגע שנקלט השידור מאר פורטו היתה האמפולה בדרכה ללונדון, במטוס ישראל של אלעל. תוך כמה שעות נוספות הביא מטוס ב"א. א.י. את האמפולה לליסבון, בירת פורטוגל. דוס-סנטוס חיכה בליסבון, 88 במטוס פורטוגזי צבאי הביתה. באופורטה, המרוחקת 250 ק"מ, המתין רופא עם מזרק, הוריק מנת ורדייו לברנקקה מריה, חיכה לתוצאות. תוך 45 דקות נסלה ברנקקה-מריה מזון, שמרה אותו בקיבתה. היה מוקדם מדי לקבוע באם המחלה, הממיתה בדרך כלל, הוכתה. אך דוס-סנטוס חזר ללר סבון, קיבל תרופה אמפולות ורדייו נוספות, להמשך הטיפול. אמר האב המאוס: "יברך האלוהים את הרדיו ואת התעופה (כולל: אל-אל). מה שלא יקרה זה הוכיח לי כי עדיין קיימת אהבת האנושות בעולמנו."

המשק

ביקור שני בחבש

כשיעקב (ארוכה הדרך לחרות) מרידור הגיע לפני ארבע שנים במיכל בניין לארס אביבה, בירת חבש, לא חלם בחייו שיחזור שמה כנציג מסחרי של חברה גורלה להספקת בשר לישראל. במארה 1947 הסתחר בבירת חבש ה"טוריסטי" המסוכן שברח ממבצר אסמרה ואנגליה נאלצה להפחיל את מלוא המכשיר הדיפלומאטי כדי לאלץ את מלך המלכים, הגיגוס היילה סילאסי, להסגיר לידיהם את אויבה בנפש, שהצליח להימלט מכמה ארצות זרה. בבבול אריתריאה הוסגרו מרידור וחבריו, שהוטלו למחנה גילגל בקניה. יעקב מרידור חזר ב"1951 במטוס לארס אביבה (כלי שמירה בריטית) ונתקבל בכבוד רב. חזר לא מרידור, (מפקד האצ"ל) אלא מרידור חבר הכנסת הראשונה והשנייה, ומהגל חברה מסחרית עם הון של מיליון וחצי דולאר.

מצוקת הבשר בארץ הגיעה לשיא. ארגון סינה, הספק העיקרי של בשר לשווקים הער, למים בכלל ולמדינת ישראל בפרט, סגרה את גמליה ליצוא בשר (גם שם היתה בצורת) וישראל חישאר שבועות ארוכים ללא בשר. יעקב מרידור, ששבילי חבש ואריתריאה נהר רים לו, ועדרי הבקר והצאן העצומים הרוצים בערבות ממלכת הגנוס הגדולה נקרו במוחו לא פעם, כשהיטב אל שולחן עיון דג מילה הוליד רעיון. למה לא לנצל את עודפי הבקר בחבש לצרכי איכלוסית ישראל: והרי על חופי ים אחר יושבות שתי המדינות. מרידור נסע לעיון. רעיונו מצא תומכים חברה שד"צית לקירר הצטרפה לשותפות בהציעה את מכינותיה להקבת בתי קירור באילת ובתבש. חברה שנייה נמצאה הדולאר רים הדרושים ושר החקלאות פנחס לבון חתם בידי על החוזה על יבוא 10.000 טון בשר מחבש תוך תקופת ששה חודשים.

ארגונים

בית חרושת לעישון

אחר אסון הקסטל המחרדי, שנגרם עקב התלקחות חומר נפץ מבדל סיגריה מושלך, שב "חוג כנא לתיוקן דרך החיים" והוליר לחבריו ולקהל כי נטל לידיו את היוזמה. למלחמה במגפת העשן ההולכת ומתפשטת, עושה שמות בקרב הנוער.

מלבד פנייה למסדרה לאסור עשן במקור מות ציבוריים (איסור הקיים להלכה, אינו נשמר למעשה) יפעל החוג כדוגמת אגודות "אנטיניקוטין" באירופה. יעזור במסע הסבר רה ושותר קורסים בהם ייגמלו מעשנים מהר גל העישון (לפי שיטת המוסדות האמריקאים המרפאים שיכורים משכורחם). אולם, לדעת החוג, קיים גורם אחד שקשה להילחם בו. כתובת הגורם: צבא ההגנה לישראל. חלוקת סיגריות וזנם (או במחירים זו לים ביותר דרך שק"ם) לכל חיילי צה"ל הור פכת אותו לבית סדר להקניית תורת העישון. טוען ד"ר שמחה לב, מנריך החוג: "גוהג חלוקת סיגריות חונם הועתק מהצבא הבריטי, שם שטמסם בכך את וייליו ערב קרב". לפנייתו של ד"ר לב לרמטכ"ל, יגאל ידין, באה תשובה קצרה: "פנו לשירות הרפואי של צה"ל".

תעופה

אל-על: אהבת האנושות

למרות שהגיעה שעת ארוחת הערב החליט פרד פורקובסקי, חובב רדיו בניוירוק, לא לסגור את מכשירו עד שיקלוט את בת הקול החלושה. נראה שכל שבקשה היה "גיר יורק". מזג האויר הברצ לא הפרע לרקובי סקי לקלוט, לבסוף, לחש רך באנגליתו: "שעה חיוו... נסו להציל חיי ילד...". רקובסקי שכח על ארוחת הערב שלו. הוא ניסה להתקשר עם הקול המלחש: לא הצליח. לפתע נכנס קול חדש וחזק: "חבר! חובב בפלורידה (דרום ארצות-הברית) קלט את קריאת החרום. בתיחבו של החובב הפלורידאי קלט רקובסקי את הסיפור מאופורטה, פורטוגל. אילדיו קרלום מדינה דוס-סנטוס קרא בע" תין כי נתגלתה תרופה חדשה, ורדייו, לש" חפת חוסי-השדרה. הוא רצה בתרופה, ומיד, לבתו הקסנה ברנקקה-מריה.

הנאשם: ... שתוק!"

נהל בקצב מהיר, השופט, ברוך גלעד, הציג שאלות, הגאשם, המתלוננת, העדים נצטוו להשיב. כן, או, לא, אלא שמדי פעם, במ קום להשיב במלה אחת, פתחו בהרצאה על נושאים מסובכים כגון אורח חיים של בני נוער, נוהג ומוסר. השופט היה מספיק, דורש תשובה ברורה.

אמרה המתלוננת: "טוב, אני איש על הכל אבל אני רוצה להיות לבדי". לבד? מה פירוש לבד? שאל השופט. היא הת כונה למשפט בדלתיים סגורות. השופט נצ לה לבקשתה, הקהל נתבקש לעזוב את האר למ. העדות ארכה כרבע שעה ומשנסיימה יצאה הצעירה מהאולם, פניה בוערות והיא פונה לחברות (כתריסר במספר) שבאו למש פט וחיכו בפרוודור. "אמרת את הכל, סר דרתי אותו עכשיו. מה יש? הכל ספרתי."

הגאשם אמר שהוא מסכים להעיד בדלתיים פתוחות. השאלה המרכזית שהיתה בסיו: לשם מה הולכים לטייל בבית הקברות ה מושלם בתל-אביב? אדרבא, שיגידו אנשים, יש באולם הרבה קהל, נקח כל אחד מהם, נשאל אותו, נשמע דעה. השופט העיר לו, כי לשם כך יש שופט ואין בית המשפט זקוק לדעתם של האנשים, הנמצאים באולם, כל עוד אין הם מוזמנים כאן כעדים בקשר עם עצם המעשה.

הגאשם לא הבין. לדעתו אפשר לשאול את דעת הציבור. "כל אחד יודע לשם מה הולכים לטייל לבית הקברות. ומשום כך יד עה גם המתלוננת." השופט העיר לנאשם, כי אין עליו להוציא מסקנות אלא להשיב לשא לות. מוטב שיזמין לו סניגור, כי הוא (הגא

התמונה עשתה רושם גם על בעל הסנדור. "תראו נא מי יכול היה להעלות על הדעת כדבר הזה" אמר. התרגולות הוחרמו. הש אלה שנתעוררה אחר כך אצל המפקח על המזון היתה אף היא בלתי רגילה — מה לע שות- עם הבשר הצליז?

משפט

הסמל לא רצה ביה

אשתו הראשונה ושמונת הבנים והבנות הושמדו על ידי הנאצים. הוא עצמו ישב על ספסל הנאשמים. ההאשמה: שפעים נגד עצורי מחנה עבודה נאצי בפולין. עגילי זהב עגולים התגוררו מתחת לאוזניה של האשה השמנונת. שמלה אדומה, פנים חורדים וסל מזונות על הספסל שעל ידה. "בשבילי", כשיחזור לתא הכלא יקח עמו "מה שהוא לפה". במרחק מטר בלבד, כשעל דיו שוטף מזרן, ישב הוא: משקפים חר מים, עין אחת סגורה למחצה, חלישה חומה ונעליים חדשות. היא: אשתו השנייה. הוא: יוסף (בלינדער מאטס) פאל, בן 54.

כשעולים חדשים הובאו בפעם הראשונה לעין-כרם, הכפר היפה ביותר בסביבות יד-שליש, נפתחו מיד כמה וכמה בתי קפה זעיריים. הגישו מאכלים מפולפלים, גוון מקומי, אחיר הרים צח וסיפורים על גיורי וגיירות המקום. בסימטה הראשונה ימינה מהכניסה שעל מקום הולדת יוחנן הקדוש — שתי מדרגות ושלש: "קפה דה פראנס". הבעל: גוף מסורבל, משקפיים חומים ועין אחת סגורה למחצה.

מיצרכי מזון מתוצרת הארץ התופסת מקום נכבד ברשימת סחורות המיועדות לבעלי תעודות ה"סקריפ", מרגרינה, שוקולד, ריבות, פירות, שמנים, תמרוקים, סבון. חלק מסחור רות ח"ל נרכשות בדרך סחר חליפין. אם תקחת האוצר למחזור שנתי של 20 מיליון דולאר לא תתבדה, יהיה מהחלק הארי של הדולארים האלה.

17 דולאר בעד אוזן מפוסת, 30 דולאר בעד תרנגול הדור, 8.80 דולאר בעד פחית שמן ישראלי (5 קילוגרם), 2.70 דולאר בעד קופסת שומן אחים, אינם מפחידים את הקונים. אם לחשב את הדולארים במחיר דולארי ההשק עות, עולה ארוחת צהרים טובה כ-30 ל"י למשפחה (מחצית משכורת ממוצעת של פקד ממשלתי) אבל מי מתחשב במחיר כשהתעודה ביד?

המיצרכים הזולים והפופולריים ביותר הם סוכר (קילו — 50 סנט) ושוקולד ישראלי (2 דולאר הקילו) אבל קונים גם שמן, ריבה, סבון וצמר גפן. רבים הם הלוקחות הבאים רק על-מנת להסתכל במעצנים שאין ידם משי גה אותם.

השוק השחור

שיטת טיגון חדישה

עם שחר יצאו חוליות שוטרים מהמחלקה הכלכלית לפעולה: בדיקת כל כלי הרכב בכישי השרון. בשבועות האחרונים הוחרמו עשרות טונות של פירות וירקות, תרנגולות וביצים שהיו מיועדים לשוק השחור. מאז אין המשטרה מסירה עין מכלי הרכב, אף על

תמורת הבשר תשלם המדינה במכוניות "קוירפריז" מהמפעל החיפאי, שנוסף ע"י חברו למפלגה של מרדור, אברהם פרידמן, בתפוזים ישראליים ובכספי המגבית.

תמורת זהב, בשר

שעה שהאוכולוסיה עוקבת בדאגה אחר היריעות בעתונים על התקלות בחלוקת מנות הבשר הזעומות וההפרעות בחלוקת מנות הסוכר, אפשר להשיג בחנויות הדולארים, שנפתחו ע"י שלוש חברות בערים הגדולות בארץ, מכל טוב, החל מתרנגול הדור בן 10 קילו עד שוקולד וצמר גפן משובח. העיקר הוא לדעת כיצד להצטייד בתעודת "סקריפ" ולפי מספר הלוקחות, המבקרים בחנויות אלה, מסתדרים אורחים רבים איך שהוא. ד"ר חלף, מנהל המחלקה המטפלת ביבוא החבילות במשרד החקלאות, הגיע לידו מסקנה, שאת הכנסות האוצר ממטבע זר יהיה אפשר להכפיל ולשלש אם להרחיק לכת ול"הרחיב את אספקת ה"מתנות" למחסנים, שיי פתחו בארץ. לכן נתקבלה הצעתו של בארטלי קראם לפתוח "חנויות דולארים" ללא היסוס. לפי שעה נפתחו חנויות ע"י שלוש חבירות ושותי חברות עומדות להפעיל חנויות בקרוב.

"חנויות דולאר" אינן אמצאה חדשה וידועות הן מזמן (בברית המועצות ובארצות הדימוקרטיות העממיות). כשאמצעי הכפייה של המשטר הסובייטי הצעיר לספוג את הזהב והמטבע הזר מידי האוכלוסיה הכזיבה, המ ציאו את ה"טורגין". תמורת זהב, תכשיטים, הלומים, מטבע זר, יכול היה האוצר הסובי

חנות "סקריפ" בתל-אביב: תעודות, רישום ותרגולות-יהודי משומרות

רבים גם באים רק על מנת להסתכל

שם) אינו בר-סמכא בעניני ההגנה במשפט פלילי. כל זה לא חדר להכרתו של הגאשם. הוא יצא מכליו: "בשביל מה הייתי צריך ללכת לבית הקברות דוקא אתה? חסרות בחורות בתל-אביב?"

לעזרת עיזור, ידיד

בפעם החמישית בשבועיים הובא שמואל ששון בפני שופט שלום בתל-אביב באשמת איסוף נזבות על ידי גילוי מום. ששון הוא המגן העיזר במגדולינה ברחוב אלנבי בתל-אביב, שבו נלחמים המשטרה, העירייה, המוסד דות הסוציאליים ואילו ההגנה היחידה שלו עד כה היתה השופט ברוך גלעד, שסנפיו מובא באורח כרוני באותה אשמה. אולם הש" בוע חל מפנה בלתי צפוי במשפט ששון, בפעם הראשונה לא הודה בהאשמה.

פרשת ששון החלה עוד לפני שנה, כאשר משטרת תל-אביב יצאה לפעולת טיהור נגד פושטי היד למיניהם. ששון, המגן במגדור לינה (ושר במקום זה כאשר אחד המיתרים מתפקד) היה אחד ממטרות המשטרה, הובא לדין, נשפט. ישר מבית המשפט חזר לרחוב אלנבי, החישב על המדרכה המשך לנגן. כעבור חודש נעצר שוב, הובא לדין, שוב נקנס, שילם את הקנס, יצא מבית המשפט וחזר לרחוב אלנבי לנגן. מאז היו תאריכי המשפטים של ששון תלויים בעיקר בקצב עבודתה של המשטרה. היו זמנים כאשר המש צר בא רק מקצ ארבעה חדשים, קרה גם שעצ היו ששון כעבור שבועיים. אלא שהקנסות ריז קטנים וששון עבד שעות נוספות כדי לכסות את ההוצאות.

קנס: פרוטה אחת. מלבד ההאשמה הגיל האשון ששון לדין בהוצאות אחרות (המשך במדינה בעמוד 10)

יום אחד ביקר סמל ראשון בצה"ל, ירחמי אל ינובסקי, בעין-כרם. עלה שתי מדרגות ונכנס ל"דה פראנס". "בירה יד, שאל בעל המקום. "היית פעם ביאבובינו?" שאל ירח מיאל. בעל בית הקפה השיב: "לא, מער לם לא". ירחמיאל היה בטוח. חזר אחריכ עם דוד לוי (אף הוא מבלק 10 במחנה יאבובינו) ואחר חזרו שניהם עם המשטרה. הגאשם היה מוכר לי ביאבובינו כ"בליז דער מאקס", הבלוקאלדסטער (זקן הגוש) בבלוק 10, אמר ינובסקי בבי תהמשפט. הוא התעלל בעצורים, תלה אנשים בידיהם על קורת הצריף בגלל אי סידור מיטה, היכה, האשים אנשים בגניבות על לא עוון הע" נישם."

היה זה אחד מעשרת עדי התביעה. אמר ישראל חיינר, התובע: "יבואו לכאן עדים שעל גופם סבלו את מעשי הגאשם. יספרו על תנאי החיים במחנה ועל כך, שהממונים הסולגנים-נוצרים היו טובים יותר מהיהודים." הוסיף חיינר: "לצערינו".

כשהשופט תירגם לגרמנית לנאשם את הדרים שנאמרו עברית, הגיע הגאשם פאל ראשו מלמעלה למטה: "מבין". ומיד הגיע ראשו מימין לשמאל: "לא נכון".

לשם מה הולכים לטייל?

הגאשם, צעיר רחב כתפיים, לברש כספור טאי, לא הראה נטיה להשיב לשאלות. ההא שמה היתה רצינית: אונס. התלונה באה מחברה שאתה טייל באחד הערים בבית הקברות המושלם בתל-אביב. מלבד השם והמקצוע לא ידעו הרבה זה על זה, אך לדברי שניהם היו ידידים. הגאשם משך בכתי חיין. הוא לא הכחיש את המעשה אך הכחיש, בתוקף, את ההאשמה. המשפט הת

מי שתוצאות החיפושים הן מוזרות במקצת: סחורה למכביר ונאשמים אין. הסחורה מתג לית בעיקר על גנות האוטובוסים ואיש מה נוסעים אינו מודה בבעלות.

בוקר אחד אירע משהו בלתי צפוי, שאישר את הכלל הגדול של שרלוק הולמס, כי בלש טוב הוא בראש וראשונה אדם המחונן בחוש ריח.

"מה אתה מרגיש?" שאל אחד השוטרים חבור. "אני מרגיש עייפות", השיב השני בצ' חוק, "מה שבוני ימים עובדים 12 שעות ביום". חברו שיסע אותו: "אני מדבר ברצי נות ואתה צוחק. אני שואל אותך מה אתה מרגיש?" השוטר העריץ שאף אור פסם, סע מים, שקע בהרהורים, אמר: "משהו שלא הרגשתי כבר זמן רב". זהו זהו! לחש השוטר השני.

השנים צעדו אחורנית, התיעצו ביניהם. השאלה היתה כיצד למנוע כשלון. השוטרים צריכים לדאוג גם לזה. לחשוד במישהו, לעי רוך חיפוש ואחר כך להכשל — אין זה יפה. אולם השביל לחקירה היה ברור למדי. השוט רים הריחו בשר מטוגן, "יכול להיות שכבר שכחנו את הריח ואנו טועים" אמר אחד מהם. השוטרים צעדו כגששים בכון הריח. הדרך הובילה לסנדר, אשר כבר נבדק קודם לכן ועמד לזון מהמקום. השוטרים התקרבו למ נוע. כן, זה מכאן. הם דרשו מהנהג שיפ תח את הפח המכסה את המנוע. הנהג היסט מחה. "מה פתאום? מה אתם רוצים שם? עוד תקלקלו לי משהו, כל דבר עולה היום ביר קר". לבסוף פתח את המכסה. התמונה שנת גלתה היתה בלתי רגילה: שתי תרנגולות קשורות למנוע. האיש נסע דרך ארוכה, למע לה משעה, המנוע התחמם, שרף את הנוצות. תהליך הטיגון היה במלוא הקצב.

יטי לקבל בחנויות הממשלתיות מכל טוב. מי שהיה מטבע מיוחס בידו, יכול היה לרכוש הכל מיין משומר עד קוירור. הממשלה ספגה את הזהב תמורת חיטה, בשר וחמאה. בשנות המלחמה העולמית, הרחיקה הממ שלה הסובייטית לכת. נפתחו חנויות מיוחדות ("אוסובטורג") לשיחוק מיצרכי מזון תמורת מטבע סובייטי. בזמן שהאוצר לא קיבל את 200 גרם הסוכר שלו לחודש ואת מנת הב שר אחת לחשיים, במחיר ממשלתי, יכול היה לקבל הכל בחנויות המיוחדות תמורת תשלום מיוחד. קילו נקניק באלף רובל (מש כורת חדשית ממוצעת של פקד — 300 ר"י בל, קילו סוכר 150 רובל, חפיסת סיגר יות — 30 רובל. הימוק: ספינת הכספים מהתושבים שהתעשרו. חנויות כאלה נפתחו אחר כך בצ'כוסלובקיה ובהונגריה.

בחנויות הדולארים בארץ, לא ימכרו שום דבר תמורת מטבעות זהב או תמורת דולא רים ממשים. (חנויות מיוחדות תמורת תש לום מפולפל במטבע ישראלי טרם נפתחו). החברות מוציאות סחורות רק תמורת שוברי דולארים. שנמכרו בחו"ל ושנרכשו על ידי תיירים בארץ. אבל האוצר אינו משלה את עצמו, שכל הדולארים הם מתנה מקרובים או מכרים מחו"ל. אולם כל האמצעים האחרים לשל את אזורי ישראל להעביר את הדולארים הנמצאים ברשותם לאוצר השקעות" הכזיבו. "טבי דולאר" או כ"דולאר השקעות" הכזיבו. האמצעי הזה יהיה יותר יעיל, כנראה.

למראית עין, נשארים הדולארים בחו"ל, אולם המתמצא בתוכן החווים, שנחתמו בין משרד החקלאות ובעלי חזקיון, יראה כי הבני סות האוצר בדולארים. מ"חנויות הדולארים" תהיינה די ניכרות. על החברות להכניס לאוצר 42.5 אחוז מערך הסיביר לשם כיסוי קניות

רבינו

המפגרים ראו לפנייהם צלע הר מכוסה אבנים לבנות. הם הביטו לצדדים, חיפשו את האמפיתיאטרון שסופר להם אודותיו. לפתע הרגישו שיש משהו משונה בהר שלפניהם: נראה כאילו כל אבן ואבן חיה ומתנועעת. רק אז הבינו כי רכבות האבנים אינן אבנים כלל, אלא ים של ראשים צפופים: האמפיתיאטרון של דליה. למרות שהתכנית היתה צריכה להתחיל רק בשעה שבע וחצי, החל הקהל זורם עוד בשעת הצהריים, כשעל הבמה הקטנה בגיא עוסקים הרוקדים בחזרות והנגנים מתקנים את ענפי העצים האחרונים. מגרש החנייה נקבע במרחק שלושה קילומטרים מהאמפיתיאטרון, והמבקרים עשו את דרכם בשורה ארוכה, דרך השדות, למקומות הישיבה. עד שעה 9 בלילה — שעה וחצי אחר התחלת התוכנית — נראתה שיירת האנשים, כמעין מתגבר שאין לו סוף, זורמת מעבר לרכס, דומה מלמטה למסכת אילמת של יציאת מצרים — או יציאת אירופה. לא מעטים מן הנוכחים חשבו על הכינוס האחרון, חודשים מעטים לפני "שהתחילו העיניים". אז לא היו גדרות תיל בין מקומות הקהל והבמה, שוטרים צבאיים או אזרחיים לא הכאינו את תנועת המכוניות והאנשים, וכשפרצה מפי רבבות צעירים התקוה, שהידודה בין ההרים, היתה זו הפגנה שטרם נראתה כמותה בארץ. הפעם היה הקהל רב יותר (קרוב ל-60 אלף איש), אך גם מגוון יותר. נוצר שבא לסבול באותה אירה מיוחדת של "אהלן, איפה היית כל הזמן, ימח שמך?" התמוגג עם בורגנים שבאו לחזות במחזה ששמעו כה רבות

מורם מכסוטים. קבוצת הבנות משפיים (למעלה) הישראלי, שנתפרסם בהופעותיו במועדון חביבי בניו הלל מהדהד בין ההרים. משמאל: גירום רובני בין השאר את הריקודים של הסרט "יום בניוירוק"

הר של אנשות. למעלה מחמישים אלף איש מכל קצוות הארץ — וגם מחוצה לה — הצטופפו על מדרגות העפר במורד התוכנית טרם מתחילה וכל אחד משתדל למצוא מכה בין ההמון. **קבוצת בוכארים בריקוד לאומי של ארץ מוצאם**

העיקר: הנוחיות. הקריין הודיע על הפסקה קצרה. גברת זו מעדיפה ל

שרות יעיר. שתי מכוניות הכבאים שהובאו מחיפה לא הובאו לחינם. מלבד הכבאים, טיפסו עליהן כמה אנשים.

כמו באופירה. בחורה זו אינה יחידה. מאות כמוה הביאו עמם משקפות לראות בבירור את הרקדנים על הבמה — במרחק מאות מטרים — הנראים כבובות קטנות.

בבואה

בוסעים וחולכים. שדה סמוך הוקדש למגרש חנייה לאלפי המכוניות. מכל הסוגים והגדלים, שהביאו את רבבות המבקרים הנושאים שמיכות, אוכל ומזוודות, ה"הגירה" נמשכה מן הצהרים עד שעה וחצי אחרי התחלת התכנית.

אני כורדי. גברים פראים אלה לא ראו מימיהם את הרי כורדיסטאן, אשר הם מציגים הלילה את ריקודיו. כולם צברים טהורים, נולדו למשפחות כורדיות בירושלים. ריקוד זה נפתח בתמונה משפחתית, כשהנשים מבשלות אוכל ומגישות אותו לגברים היושבים מן הצד — הכל לצלילי הצרוד של חליל ערבי אשר מנגינתו החדגונית מודגשת על ידי חבטות בתוף גדול.

רועה ורועה. רקדן ורקדנית מלהקת שרה הלוי בריקודי־מחזה.

גנה את ריקוד "הבאר", מימין: הילל ואביבה, הזוג קר, תורם את חלקו בשירה וזמרה. קולו העמוק של כוריאוגרף והרקדן היהודי האמריקאי הידוע (שחיבר מסעל עניי המקצוע עם סאלי ביטי, הרקדן הכושי.

עליו, עולים חרשים שהובטח להם כי "דליה היא סמל הגורע העברי".

פה ושם עמדו חברי קיבוץ דליה, עונדי סרטים אדומים המכריזים כי סדרנים הנם. במשך שלושה חודשים עסק הקיבוץ בהכנת המקום, גייס את כל חבריו שאפשר היה לגייסם, שכר פועלים מהכפרים הקרובים, השקיע למעלה משלושים אלף לירות. הכינוס הקודם גרם להפסדים, הפעם החליטו אנשי דליה לא להפסיד. אורבא, מעודפי ההכנסות יקומו את האגף הימני של בית התרבות שלהם, ליד האמפיטאטרון הקטן שם התנהל כנוס הריקודים הראשון בשנת 1944.

הקהל התעניין ברובו בריקודים העדתיים בלבד. בהשוואה לריקודי התמימים והצ'רקסים, למשל, לא עורר הריקוד ה"עברי" כמעט שום התלהבות. גם הקצב החדגוני של הדבקה, שהוצגה ע"י קבוצת ערבים, זכה לתשואות סוערות. רבים מבין הנוכחים זכרו כיצד, בכינוס הקודם, המשיכו תושבי דליה אל-כרמל, אחוזי ההתלהבות, בריקוד הדבקה שעה תמימה עד אשר חשבו כי לא יתחילו מרקור.

בחצות נגמר הראשון מארבעת חלקי התכנית, ואלפים החלו מטפסים על הגבעות, חזרה למגרש החנייה. היה זה יום חול רגיל והם עשו חשבון כי למחרת יצטרכו לחזור לעבר דתם. אולם בכל זאת נשארו אנשים עד שלוש בבוקר. היו אלה אותם שלא באו רק לחזות בריקודים אלא "המשוגעים" שבאו "סתם ככה, לראות איך המרגש".

בכבישים המובילים חזרה לערים, נמוגה אווירת דליה. מכוניות דהרו בחשכה, מבלי שאחד הנהגים יטרח לעצור ולאסוף טרמפיסט. מכוניות שעמדו לצד הכביש, כשבועליהן מחטטים במנוע, המשיכו לעמוד שם מבלי שאיש יעצור ויציע את עזרתו. המנוממים שקעו בהרגשה כי עתה חזרו לתנאים המקובלים, לעולם כפי שהוא בדרך כלל וכי מעתה רשאים הם לנהוג כפי שנהגו כל הזמן. עד אשר שוב יסעו לדליה, לכנס הריקודים הרביעי, בעוד שלוש שנים.

ה. בשכיבה. הליל עדיין ארוך.

(רק בחג המולד — לכנסייה). כאן לא יוכל להתחתן. אתה יודע, רוצים להקים משפחה, לבית, לילדים... כאן אפשר... עם מי? הס? ביביה אחרת. אורח חיים אחר. לא התאקלמתי — לא אוכל גם לעולם... במלחמה זה אחרת. יגידו לי מחר — סע לקוריה! אני מוכן. עכשיו: מכתב לאשרת נכיסה לגרמניה. יקבל — יסע. לא יקבל — יברח ויסע. את היתר היציאה מישראל יקבל ללא קשיים (לפני ימים מספר נחקר במחלקה הכללית במסמרה — אמרו שצירוף לצאת).

בשבועות הקרובים יספר חלפגאנג ואדאל מישראל, מהפסמים, מהנבג, ומהצברות הצעיריות, הן טובות... יש לי חברות. אבל לא להתחתן.

היהודונים מצאו חן

„אני שונא את המדינה הזאת, את השפה הזאת ואת האמא הזאת!“ צעק בחמת זעם היסטורית נער בלונדי, מגולד מכפי גילו, שהועמד בפני שופט הנוער בחיפה. הוא נאשם בגניבת 30 לירות ומכשיר רדיו מבית אמו. כאן הוכח כי זיין את גילו בפספורט האיטלקי שברשותו.

הנער בן ה־15 הוא יליד איטליה. אמו, המשרתת כרופאה בצה"ל, נישאה לנוצרי אי־טלקי. לאחר שנים מספר נפרדו. הילד הועבר לבית סבו (אבי האב), גנרל איטלקי, פשיסט הנער התחנך באוירה של ״חולצות שחר־רות״, קריאות ״אונגסי״, שבועות לכיבוש ״המארה נוסטרם״.

האם התגעגעה לבנה, דרשה את עלייתן.
לפני כשנתיים הגיע לישראל. הכל נראה לו
זר, גוכרי, יהודי מזר. ועל הכל: הוא לא
מצא את הקשר הנפשי עם אמו, כעס על כי
הגלתה אותו מאטליה, החל שונא אותה
שנאה עזה.

האם מסרה אותו לקיבוץ. אולם שם החל מתקוטט עם "היהודונים", הוחרז העירה, נ"י לה לצוות הארץ — ללא צלחת. קרובי האב באו אליה הודיעו כי יהיו מובנים לקבלו ברצון. הקונסוליה האיטלקית לא היתה מוכנה לתת לגור היהודי-כנסייה. קצין המבחן הציע לשוטט בפעם הראשונה בלידתו המבחן, לסייע לגור לצאת עשירי גירוש מן הארץ. ואז באה ההפתעה הגדולה: האם והנער התיפסו חור התחבקות ומדעת שלוש. הנער ביקש להישאר בארץ. אמו מחפשת עבורו מורה לצבית.

הארץ

יחיד בדורו

חבושים קונה סיודמק, סיודמק קונה רי'
מונים, תירס קונה אבטיחים, פירות וירקות
קונה סיודמק, רענה, רח' עקיבא (הארץ).
מרים קוטנר, ת"א

מחיר השלום

הודעת מטיילי „נגבה“ — מטיילי האגויה
 „נגבה“, השטה לאורך חופי תורכיה, מר
 דעים במברק מיוחד, כי לכולם שלום. 8
 אנשים נהרגו ו־7 נפצעו קשה. (על המשמר).
 איתן פרידמן, תיא

כדי שתילחם. אני איהב להילחם. לא לרצות!
להילחם! הגעתי למיכך — שרפו את תעודי
חיי והפחתי לה'משה אפנה'ימר'. עם שלוח
שלי עוד 18, הם היו באמתי יהודים! הגעתי
למרסיל. בדיקה ריפואית — ונוכחי 'שאינני
חוזר'. ביקשו להתחייב — בבחינת להם
כי כשאגיע לישראל אמול עצמי אצל רב.
איהיה ויהיה ממש. הגעתי לבנימינה והפחתי
שוב להלפנאג וואדאל. מאז לא שאל איש.
בתעודת היהות כתוב: 'לאום — גרמני',
באמתחת של הלפנאג וואדאל תעודת זיהוי,
מילואים, הסתדרות.

ממחנה העולים נשלח לצבא. וואדאל היה בגדוד השביעי של הפלמ"ח. לחם עם הג'ודו והפך לחלק ממנו. הקרבות בנגב הפכוהו למקלען טוב והוא נהנה מהנגב. עם השחרור מהצבא — עבד כמכונאי בעץ חוצוב. עברה שנה.

בימים אלה סיים חלפגאנג וואדאל את שי-
רות המילואים שלו בצה"ל. (אינני רוצה

זאת יזכו ארבעה התיאטרונים הישראליים במאות התלבושות שנשלחו לירושלים לחלוקה.

דרכי חיים
גם בבדלין אופים לחם

בלונדי, גבוה, בעל גוף של אתלטי ומר-
כיכ משקמים. מדבר עברית שוטפת וגר-
בחר בשכונת רוממה בירושלים: "איני
שואג יהודים, איני אוהב אותם. איני בעד
כלום ואיני נגד. שטות החלטתי לראות את
העולם על חשבון הצבאות השונים" — אמר
חולפאנג חודאדא, בן 27, גרמני נוצרי, בין
היהודים ששרתו בצבאו של היטלר ובצבא
ההגנה לישראל כאחד.

הוא נולד בברלין והתמחה בחקריות. בסוף 1941 קבל צו גיוס והיה נהג קרבי (לאחר ששה שבועות של אימונים) בחזית המרכז והדרום במלחמת גרמניה רוסיה. שנה וחצי היה ואדאל בחזית הרוסית וב־1943 שוחרר

יהושע בן-נון וחומות יריחו ביוהנסבורג
פרופסור אנטישמי טעה בהערכה

כחיוני לעבודה בבית חרושת לנשק — תי-
קון סאנקים גרמניים כבדים.

כשוכנס הצבא האדום לברלין אספו את הצעירים הגרמניים במחנה ריכוז באחד מהלי קיה של ברלין. וואדאל ברח פעמיים וחי "מסחר". הבריה מוזן מהכפרים העירייה, מכר וקנה צמיגים וכלי עבודה והבריחה לכפר. בן המשרק עד יוני 1948, כשהסעיק הפכו רעים. לא היה מה לאכול ומה. הגיע להג' בורג ופנה לקהילה היהודית: אני יהודי, טען, וביקש להגיע לישראל. "למה לישראל?" שם יש מלחמה. כשיש מלחמה קיימים צבאות המוכנים להסיעו מרחקים גדולים

(המשך מעמוד 7)

באשמות אחרות, למשל: אי תשלום מזונות לאשה, הקמת רעש במקום ציבורי, עזר לבסוף החלה תקופה חדשה בחייו. הפמנה בא כאשר השופט לגדלי החל מטפל בענינים וגלה, השופט שמע את ששון, חקר עדים ונתברר, כי המנגן העיור מבקש שיקבלוהו למכור לעיורים או שיתסיקורו עבודה מתאימה אחרת, כי פנה למוסדות, עשה מאמץ ציץ רבים כדי למצוא עבודה. השופט הטיל המלצות קנס של פרוטה אחת ושלח מכתב העלצון ללשכת העזרה הסוציאלית של עיר העיר הלאומי, למטרתה ולמשרד הסעד. המוסדות לא עשו מאומה, פרט למטרתה. התוצאה: ששון הובא שוב בפני השופט לגדלי באשמת איסוף גזבות על ידי גילוי מום. השופט חזר למטרתה, קנס את ששון בפרוטות אחת. השופט לא עשו מאומה, ששון חזר לפני הובא אלבני ומקץ כמה ימים הובא שוב בפני השופט. נקנס בפרוטות וחוזר לחילה.

אולם השבוע חל המפנה: השופט גלילי
שהיה סבור, כי שטון שוב יודה באשמה
הופתע. "אדוני הפעם אינני מודה באשמה"
אמר הנאשם העיור. "אני לא אוסף נדבות.
אני מוסיקא, אני מנגן, אינני מכריח אף
אחד, מי שנתון - הרי שהוא משלם בשביל
התענוג שישלחו מהגנינה שלי."

ששון הסביר: "יש לו ידיו והוא ילמד עלי סגנוניה". בו ברנץ קציר ביל שער שרוע ועינים גדולות, טפוס של אדלויסס, זרעו התנועה ובעל קול רועה, התקרב לדוכן השופט והכריז בפאחוס: "לפי סטיק... יש רשות לגאסם, לבקש שידיד יתן עליו. ששון אינו פושט יד, אני אוכיח את זאת". הצריך השופט שלח מבט בסניגור הצעיר. "צריך יהיה להזמין עדים." הידיד אמר: "אבאי עדים, אוכיח, אני מבקש רשות להפועי." הרשות ניתנה. הפעם הרשע הממשט כמה דקות, גרסה עד לברורו יסודי של כל הפרשה.

ציונות

הכומר פרץ בבכי

ביובל החמישים של הקרן הקיימת ל"ש
ואל החליטה הפדציה הציונית בדרום אפרי-
קה להגיש למאות אלפי יהודי הדומיניון מ-
שה מיוחד. המשה: הצנת ענק „עמי, ישראל!“
ההוכנה על ידי משורר ישראלי, יעקב אורלנד,
מְעֻרְבִי שְׁבוּעוֹן מִפְּאִי, אשמורת, לפני פירוק
המערכת העצמאית יתר על המידה.

באולמה הגדול של יוהנסבורג נתכנסו כ- 1500 צופים, חזו בתזמורת בת 50 משתתפים, מקהלת מאה איש ולקה של 200 שחקנים שביצעו את תכנית אורלנדו, ששובצה 70 קטעים ממוסיקה ישראלית והשפכה למבצע התיאטראי הגדול ביותר על מות דרום-אפריקה.

התוצאה: קרן הקק"ל בדרום-אפריקה עלתה
בהרבה, דבר שיתבטא בתרומות 1951.

תוצאות משנה: הרוח המציאותית שבה צגה זיעזעה את הצופים. כומר אחד פרץ בבכי, פרופסור אוניברסיטה אנטישמי הביע את דעתו כי טעה בהערכת היהודים. מלבד

פתרון תשבץ [81]

מאזן (1) מחושב (4) אחימוסל (10) רץ (11) מל (13) מל (14) ירד (15) שנים (16) יום (17) סל (20) מערה (22) שריבים (25) דים (26) נוש (27) מוסר (30) דרור (32) חג (33) בל (34) חת (35) נב (37) מננס (39) פוע (41) צל (42) הל (44) לימון (46) שיע (48) ריג (50) מל (51) חבית (53) ירד (55) קר (57) זר (58) ריזל (59) חכמה.

מאונח: (1) מרים; (2) חזק; (3) שמחת; (5) חס;
(6) ירוב; (7) יל; (8) פרח; (9) ללכות; (12) חס;
(15) שיר; (16) משה; (18) מים; (19) ער; (23)
רש; (24) מ"ה; (26) נוב; (28) סה; (29) אשורוש;
(31) רגלים; (32) תנור; (35) רב; (37) מצנה; (38)
צלה; (40) יל; (41) נה; (43) נה; (45) מנש; (48)
סיה; (47) עתה; (49) נרא; (52) בו; (54) דה; (56)
נה; (58) רע.

פרסי ספרים לפותרי תשבץ 78

משה אלעס, ר"ג, הרצל 76; ניסן בן־ישראל,
חיפה, הכרמל הצרפתי, הצנובר, בית טאובנהאוז;
יהושע רינגל, ת"א, הקליר 19.

פרסי ספרים לפותרי תשבץ 79

אסתר בלכיוב, ת"א, ברדיצ'בסקי 9; משה מחז
בר, ת"א, דיונגוף 32; ירנה שניידר, ת"א,
דיונגוף 247.

8		7	6		5		4	3	2		1
				11	10				9		
	16	15				14				13	12
	20		19				18				17
		24		23				22			21
	30		29		28		27		26		25
36		35		34		33		32		31	
	41				40		39		38		37
		46				45		44		43	42
			50				49		48		47
				53				52	51		
					55						54

חשבץ זמ. 82

(ערוד עס"י מתכונת חכתיב המלא)

מאחז (1) ישוב ותיק בעמק יזרעאל; (6) עם רב
(9) אילני התלמחה החרובים; (10) בסומת הר חרור
(12) המסביל; (14) מים; (15) כלי כפול לניווט;
(17) נחל (נמוך); (23) שאינו כולו וחק; (20) איבר
בלול; (21) קיים; (22) אחת מאיברעל האמחות; (26)
החור מן (25) איש; (27) רשע; (29) ריבית קצוצה;
(34) אות כלאסמאית העברית; (38) נחל צל אבוב;
(35) אסם; (38) גדה; (40) שאול; (41) חרב בממשלה;
(42) נבחר; (44) חז עליו; (46) קריאת חכר כלי
עונג; (48) פקח; (50) מזל; (51) צנור המשמש לקלוד
המים מן הגג; (53) מנהיג חסידים; (54) מבט
ההגה בארצות השטרלינג; (55) חסם סכר לאומי.

מאונדג 3 צעור שבטי ישראל; 2 ישר לב; 13
מזכיר מפא"י שחפספטר; 4 אדמת הנגב; 5 בעב
קרוב לשהות; 6 קוד חזרה; 7 יסור; 8 ענרת
11 התחלקת על שרשי הכדורים; 12 שני ממשטות
זכאבים; 13 זרם מימ; 16 מלת שילוח; 18
לחילוחי; 19 בקיץ גדול ירד רחובות; 20 מחבר
שנת 1927; 21 שד; 22 חצות היום; 23 מלך;
מראות הטבן; 24 מופיע אילם הכרק; 26 מושל
משלים זרע; 27 חן נוצרי הוראה מלפנים; 28
שובב וקדלעט; 29 תור הצטננות; 30 כלי תע
חורב; 31 שונא; 32 דקל; 33 שער משל לעז
35 מסולם הקולות; 36 אילם; 37 השמש כמזרים
גירומה.

בין רומא להוליבוד

למרות שרוב בלברי עיר הוואיטקן מבכרים להשתמש בעט ודיו, החליט האפיפיור, פיוס ה-12, להנהיג שינוי: החל מהשבוע הוא כותב את מכתביו הפרטיים על מכונת כתיבה, יבכר את השימוש במכונת כתיבה ועורה, הניתנת לאריזה במוזיאון בעלת צבע כהן.

קבל פיליפ, דוכס אדינבורג, בעל יורשת העצר הבריטית, הנסיכה אליזבת, את תואר דוקטור למשפטים, הפחית הצעיר לובש מעטה הארגמן קהל אנשי מדע בריטיים בדי עותיו המדעיות העמוקות שהבריכו בנאום הסקס, שהוכן לראשונה על גבי טופסי איתת של הצ' המלכותי בשרת פיליפ (עד לפני חודשים) כמפקד הפריגטה מנפי' בים התיכון.

בינתיים לא הצליחה גיסתו, הנסיכה מרי גרין, לשכנע את הוריה בדבר מתנתם ליום הולדתה ה-21: למרות בקשתה לקבל מכונת אדומה, רכשו ההורים המלכותיים מכונת ירוקה לנסיכה השובבה.

חמישה ימים אחר הודעתה על נשואיה למפקד פרטים הוליבדי, הוליווד בפי הוטן (העולם הזה 721) את טבעת האירוסין וביטלה את הבטחת הנישואין, הסבירה השח קנית: "הוא בחור נחמד נורא ופיקח. קרתי שאולי יהיו נשואים אידיאליים — חברות עם אדם פיקח, שואפני. אין זאת אשמתי. יש לו חבר ידידים משלו, כולם נחמדים. אבל אני לא יכולה לתאר לעצמי נשואין בהם יתנו אותה, בהתמדה בהכנות תפלות. זה לא היה הולך. זה חסר תקווה."

אחר ששהתה חמישה חודשים באנגליה חזרה שחקנית הקולנוע ג'ורג' גרלנד ל- ארצות הברית כשהיא כבדה בקולוגרמים מספר. אמרה: "אולי השמנתי קצת יתר על המידה. אבל זה לא חשוב. מעולם לא הרגשתי טוב יותר. זה בדיוק מה שחסר לי בראשית השנה (כשבלבד מועדון עצבים). הפעם לא אקפיד בתפריט ולא אשתדל לרוות במיוחד."

בין אנשי ההכרה הגבוהה בחוף הריבירה הצרפתית התהלכו שתי גיטאות על הצורה בה השיג עלי האן, בעלה של ריפה הוורט, המהכה לגיטי, את החבלה הבולטת מעל לעינו הימנית. הגיטא הקובלת: בסע' דו לבדו, בלי ידידתו החדשה ג'ון פונטיין.

בס מאירסון, מלכת יופי נחונס סטטיסטיים

הסתכל משך זמן ממושך מדי ביפהיה שכנה שאגרוף בעלה הקפיד לפגוע בעינו הימנית של הנסיך ההודי, הסברו של עלי: "מדריך הספורט שלי פגע בי, במקרה, כי ראשי."

שירות השידור הבריטי הותקף קשות על ידי פמנצ' קיר תומס בצי'חם כאשר הלצ' להציע לו שכר 20 לירות עבור הופעה: "משך 25 שנים התרכזו מחשבותי בהופעה זאת... מעולם לא קיבלתי הצעה כה מגוחכת. חסרת הגיון וחוצפנית מאדם כלשהו." שר רות השידור הבריטי חזר בו מיד, הציע סכום גבוה בהרבה (כלי לפרשן) שמח לתגובתו החיובית של המנצח.

אחר גילוי של נשיא ארצות הברית בדבר שינוי התחבובת של נשיאן הראשון של ארצות הברית, ג'ורג' וואשינגטון, בת מונה שנקבעה לאחרונה (העולם הזה 718) בבית הלכן, החלו היסטוריונים אמריקאים מונים את מספר מערכות השינויים התחבובת של הנשיא הראשון. הסיכום הראשון: שלוש — אחת עשרית עץ (שהאביבה בשכבה לחניכי הנשיא) — שנייה עשירית ברול (ש' איבנה את צבעה על ידי שחית' יין פורט) ;

שלישית — לא ניתנת לפנימה, עשירית שניה.

בראיון לאחד מגדולי העיתונים בארצות הברית הסבירה מארחת האינג'נוזית מפורסמת, מדוע אינה מומינה לנשפיה המפורסמים את הנשיא, חרי' טרומן: "מעולם לא הומנתי את מר טרומן כאשר היה סינאר טור, וזה היה, כמובן, משנה מצדי. ששט לא התעניינתי בטרומנים. אני מומינה, בדרך כלל, אנשים שבאמת כעניינים. חוק מזה אין מר טרומן אוהב לפטפט עם נשים."

בהוודע להנהלת מלון ולדורף-אסטוריה בניו-יורק כי מלבד שני אורחיו הבולטים, גנרל דוגלאס מק-ארטור, עונד חמשת כוכבי הכסף, וסגן נשיא ארצות הברית אלכ' ברקלי, יגיעו למלון ראש המטה, גנרל עומר ברדלי (אף הוא בעל חמשת כוכבי כסף) ושר הבטחון ג'ורג' מרשל, התבלבלו מומחי הטקס לחלוטין, הגיעו לב' סוף לפתרון משיע'דעת. דגלו האדום, נושא חמישה הכוכבים של מק-ארטור, המתנופף בדרך כלל מעל לכניסה הראשית, הועבר למקום אחר כדי לכבד את שלושת הגנרלים. במקומו הונף דגל סגן הנשיא — בעל צבע לבן, שלושה עשר כוכבים ונשר אמריקאי. רק לבסוף נתגלה למומחה הטקס כי סעה קשות: כשר בטחון זכאי גנרל ג'ורג' מרשל לדגל כחול נושא ארבע כוכבים ונשר.

אחד משומרי ראשו של מלך מצרים, עלי חמד, בן 34, ביכר את הוראי על הספק, נמנע מחקות את מלכו שחקן-הרולט (העולם הזה 721), השתתף בצליחת הלמנוש, זכה במקום הראשון (אחר 12 שעות 12 דקות) בפרס של אלף לירות, מתנת הדיילי אקספרס הלונדוני, שסייר לקבלו בגלל זה שהעתיק הבריטי הנפוש ביותר העליב בהודמוניות קודמות את מלכו של חמד.

בהגיגת עם בקריסה שבמרוקו הספרדית הופיע לוחם שחרים יהודי, הראשון בעת החדשה, סולומון חנואל מוני, גכסל בנסיגותיו המרובים לפגוע בשור (שהוא, כניגוד למונח העברי המקובל, פו) עד כדי כך שהשור נואש, גוע (בעצמו) כתוצאה מההיגעות יתר.

בין יושלים לתל-אביב

כאשר שרת העבודה המפא"ית, גולדה מאירסון, ניהלה את ישיבות הקונגרס, הפטינה בשתי תכונות: השתתק הצירים אידיש, אנגלית.

כאשר איש הקרן היסוד, מותיקי ציוני גרמניה, קורט בלומנפלד, נשא נאום גרמני בקונגרס, נמצא יקה אחר, ידידו הטוב של בלומנפלד, שלא האזין לשפת המקור, הרכיב את אוניות התרגום העבריות. הייד: שר המשפטים ד"ר פנחס רוזן, מי שהיה יו"ר התאחדות עולי גרמניה.

לבסוף הושלמה השתלבותם של צירי המ' דינה בשרשרת מפא"י. אחר שציר ישראל בארצות בלוקס, משה עמר, הודיע ב' חודש האחרון על הצטרפותו למפלגת-פועלי ארץ-ישראל, חשה החוליה החסרה, שגריר יש-ראל בארצות הברית, אבא אבן, שהצטרף החודש למפא"י, סגר בכך את שרשרת צירי המדינה המפא"יים.

מצרפת, שהכריז עליה כמולדתו הרוחנית אחת ולתמיד, שיגר מארק שאנל ארבעה תחריטים, מעשי ידי, כהבעת רגשי אהדה ותודה על הלבביות בה נקבל (הוא ותמר גותי) בעת ביקורו בארץ, לראש הממשלה, לשר החוץ, לשרת העבודה ולמי שהיה שר החינוך וההנהגה מקום האמנות, זלמן שזר. יחזקאל איש-כסית ניצל את ההזדמנות, נכנס להתערבות עם אורחו הקבוע המשורר אברהם שלונסקי. הנושא: כני' טת הציונים הכלליים לקואליציה הממשלתית. סכום ההימור: ככל אשר יירדש.

בעבור ציר תורכיה בישראל, סיפופה אפי' בכביש ירושלים תל-אביב, נכח במח' זה שכית, דריסת אשה על ידי מכונת ממחרת. המכונת נמלטה, הציר הועיק את מנן דוד אדום, סייע בהעברת הפצועה, עולה מתימן, לבית החולים.

בין האורחות האמריקאיות העומדות לתור בחדש הקרוב בישראל בולטת בס' מאיר-סון, הייחודה היחידה שזכתה בתואר מלכת היופי של ארצות הברית, מיס אמריקה. שהצטיינה, השנה (שנת הכתרחה: 1945) בתכונה נוספת: מלכת היופי לשעבר, בת צבע, אשת פרד'דין ואם לבת. הופיעה בסדרות הרצאות והופעות העמולה למען מלחה העצמאית, הראתה בקיאות רבה ביר תרבותיים-הסטטיסטיים של משק ישראל. אך השבוע חלתה מרוב יגיעה, דחתה ביקורה לימים כספר.

מצרים

הקברטים אחוז לתחום

לפני כחודש הודיע מוחמד סאלח-אלדין, שר החוץ המצרי, כי לדעתו סגר הרברט מוריסון את הדלת על המשא ומתן בין אנ' גליה ומצרים על שינוי חוזה 1936. בנאום זה חזר מוריסון על כל ההבטחות וההדושות שהיגרותיות שהושמעו כבר עשרות פעמים במשך משא ומתן זה. מוריסון הסביר למצ' רים כי רואה הוא בעין יפה את דרישותיהם ושאיתם לעצמאות. אולם, לדאבוננו, קיים מצב מתוח בעולם ואנגליה מוכרחה להמשיך ולהחזיק צבא באזור סואץ החיוני לה. הוא ראה בנאומי צעד פיוס — אולם המצרים סברו אחרת.

שר-החוץ מוחמד סאלח אלדין.

במקום גליות פורנוגרפיות, משחו עשוי מפלדה

הוא מזדעזע מן התנאים השוררים, עננה לב' קשת המוסדות המקומיים והבינלאומיים ומ' עורר את השאלה בפני השלטונות בקהיר. אולם עד לפני זמן קצר, לא נראה התערבות זו כל פרי. התושבים המשיכו לשוטט ברחובות ולהתגולל בשדות, רעבים ללחם, וה' חיילים המשיכו להתנהג כמלכים.

עד אשר הורכבה ועדת חקירה של מומחים כלכליים, פוליטיים וחברתיים. אחרי סיור של שבועיים מסרה ועדה זו דו"ח שגרם להפתעה גדולה בחוגי הממשלה בקהיר. ב' דו"ח מציינת הועדה כי "רעב, קומניזם, זנות ואלימות" הן התכונות העיקריות של החיים ברצועת עזה היום.

בישיבת הממשלה, הכריזו המומחים כי הפתרון היחיד לרעות אלו הוא סינוי כוחות הכיבוש המצריים אשר יש להם "השפעה משתת על התושבים המקומיים וצירופו הפוליטי הכלכלי של האזור לממלכה המצ' רית".

אפילו ישראל מוכנה. בסקירה של המצב הנוכחי, מציינת הועדה כי לעומת 80.000 התושבים שלפני המלחמה, נמצאים באזור כעת למעלה מ-250.000 שהפכו אזור זה "למקום המאוכלס ביותר בעולם". אולם פליטים אלה מהחיים עולי, כי רובם באו ללא כל רכוש או אמצעי ייצור. בו בשך שלפני המלחמה הגיע מחזור הכספים לחמשה מליון לירות, הוא ירד עתה למיליון אחד בלבד, סכום ההולך ופוחת כי לעומת ייבוא של מיליון לירות ממצרים, מייצר האזור סאר רות בסך 110.000 לירות בלבד.

כתוצאה מזה, מעטים מאד הם האנשים שיש להם סכום כסף כלשהו. חלוקת המאר' נות ע'י הסוכנויות הבינלאומיות לקויה ביד תר. חוגים נרחבים עוסקים בגול ושידת המנות המגיעות לפליטים. האבטלה והרעב, לדברי הועדה, "הפכו את התושבים לדוחות המוכנות להצטרף לכל מצע פוליטי, לבצע פשע מונות ועד לשוד מזון בדיכיים."

ובחלק נפרד, בלחי רשמי, מאצה הועדה בממשלה להחליט סופית על גורל אזור זה: "לא ייתכן להחזיק רבע מיליון אנשים סד' נאים תת-אנושיים אלה מבלי שהדבר יתאם בנו קשות. אם איננו מעוניינים בשטח זה, הרי עלינו למסרו לאחרים. ויש הרבה המר' כנים לקבלו: אנגליה, הירדן. — אצלו יש ראל חשמה לקבל אותו ותנהג אחרת בס' ליטים האומללים."

עתה שלח מוריסון שני מכתבים: אחד לנחאס באשא, השני לסאלח אלדין, בהם הוא מבקש שהממשלה המצרית לא תנקוט בצעדים פזיזים בדבר החוזה, ושוב מוכיח להם את חשיבות הצבא הבריטי במקומו הנוכחי. לא זו בלבד שהוא שומר על בטחון המערב אלא גם מהווה ערובה לשלום מצרים עצמה. ברמזים דקים הוא מזכיר כי בשנת 1949 יכלו כוחות צה"ל להגיע עד קהיר לולא נוכחות צבא בריטי באזור סואץ.

מכיל גם חומר נפץ. קצעד ראשון להבטת הערכתם של מכתבים אלה, החליטו שלטונות מצרים להקפיד על תנועות החיילים הבריטיים שם. כאשר, לפני 5 שנים, סינו האנגלים את כל מצרים מלבד תעלת הסואץ, הוחלט כי הערים הגדולות תהיינה מחוץ לתחום לכל החיילים הבריטיים. אם רוצים קצינים או חיילים לבקר בהן, עליהם להשיג רישון מיוחד ולהסיר את מדיהם הצבאיים. הגבולות אלו קיימו בהקפדה מלאה משך כמה חודשים. אולם כוח המשיכה של הקברטים של קהיר על החיילים המרותקים למחנותיהם המדבריים, וכוח המשיכה של הלידות שבכ' סיהם על תושבי קהיר הביאו לריסון הדרגתי. ברחובות קהיר שוב החלו מטיילים חיילים במדי הוד מלכותו וילדים מציעים להם כל סחורה שיחפצו, כולל נשים וחמונות פורנו' גרפיות.

אולם לא זו בלבד שעתה החליטו להקפיד על ביקור החיילים בערים, אלא גם להטיל מעין שרשרת בידוד סביב לאזורי המחנות הבריטיים. אך "כל זה כאין וכאפס, לאנגלים יש עור עבה מעורו של פיל", הכריז השבועון רוא אלייט, מתנגד חריף של ממשלת תחא' פד. "פעולות אלה הן כקציצת זנב, אם רוצים שהפיל האנגלי ירגיש במשהו ושעיוזב את מקום חנייתו הנוח, עלינו להשתמש במשהו יותר חזק — משהו העשוי מפלדה ומכיל גם חומר נפץ."

פליטים

נות ואלימות

אם נהיה יחידה טובה, ישלחו אותנו לעזה. כך נוהגים המפקדים בצבא המצרי להמריץ את אנשיהם. להישלח לעזה — זוהי

• עם ראק' ריצ'רדסון, השגריר הבריטי

סרטים

החוב שנפרע

האל וואלס הוא מפיק שלכל סרטיו (ביננו) הם: מרתה איברס; סליחה, טעות במזפר) חותם אופיני: הם מטפלים באנשים מושחתים שחיהם הסתבכו עד כדי כך שלא נותר להם מוצא אחר מאשר המוות (היה זה בספטמבר (ראה למטה) הוא יוצא דופן במידת-מה). בסרטיו יש לתאות הבצע, רדיפה אחרי מות רות, תאות חזקות, הבלטה יתרה.

החוב שנפרע מתחיל בתמונה המראה את ליובט סקוט מוטלת בבית חולים, חולה אנושה, שואלת את נפשה למות. היא עומדת ללדת, ולמות בלידתה. השבה לאחר מגלה סיפור מוזר: משתי אחיות, ג'ין (ליובט סקוט) היא רחבת הלב, היודעת להקריב קרוב בעוד שנשני (דיאנה לין) היא קטנונית, אנוכית, עצבנית. ננסי גולד את ביל (רוברט קא' מינגס) מג'ין, מתחננת אתו, אבל הנישואים אינם עולים יפה וננסי, כנקמה, אינה מניחה לבעלה להפגש עם ילדתו. בתאונת-מכונית דורסת ג'ין את הילדה, גורמת סבל איים לש' לושטם. לאחר הגירושין מחליטה ג'ין להנשא לביל, ללדת לו ילד, אף על פי שהיא יודעת שהדבר יגרום למותה. לאחר שלושה שבועות של חיים משותפים, נוסשת ג'ין את ביל, נכנסת לבית ילדות, ועל ערש דווי מוסרת את התינוק לאחותה ולבעלה, מבקשת מהם לאחות את הקרע שביניהם, מתה מאושרת. העלילה, המבוססת — כך טוענים מפיקי הסרט — על מעשה שאירע, היא כה מוזרה, עד אשר יתכן שאמת בפיהם. היא רצופה שיח אופייני לסיפורים המתפרסמים בירחונים אמ' ריקאים ומבוצעת בליטוש טכני ניכר. המש' חק אינו מן המשובחים, פרט לזה של דיאנה לין, סרט מוזר ביותר.

היה זה בספטמבר

גם זה סרט שהופק בידי האל וואלס, וגם הפעם נסבה העלילה על אנשים עשירים, על אהבה אסורה. גם הפעם, למרות שהסרט צולם בחלקו באיטליה, רב הליטוש האולפני. ג'וזף קוטן הוא מהנדס אמריקאי בגיל העמידה העושה באיטליה, הרחק מאשתו (גיסיקה טנדי) שהוא רוצה להתגרש ממנה. גיעה השעה לשוב הביתה, לניו-יורק, אל משרדו ובית החרושת שלו. במסע הוא פוגש בפסנתרנית בעלת-שם (ג'ין פונטיין) הנוסעת אף היא לניו-יורק, לקונצרט חשוב. בדרך מתקלקל המטוס, נוחת לצורך תיקונים בנאפולי. השניים עורכים סיור קצר בעיר ובחזרה לשדה התעופה, נוכחים שהמטוס כבר המריא. הם מחליטים לבלות ימים אחדים

שהוא החלק הטוב ביותר של הסרט. הם אוכלים במסעדות המגישות אוכל משובח ויננות מצוינים, גרים בבתי מלון יפים, בח' וילת-מלכים, ללא דאגה איזו שהיא. לא המצ' פון, כי יאם המסיבות, מחזירות את המצב בסוף הסרט אל קדמותו. אהדת הקהל נתונה בסופו של דבר לא לאשה הסובלת אלא לזוג הנאהבים שנהגו באנוכיות שפלה ביותר. כלל לא ברור, מדוע לא הלכו בדרכם עד הסוף, אולי כדי לא להקניט יותר מדי את הצנזורה האמריקאית הקטלנית. איך שהוא, הסרט, המבנים בידי ויליאם דיטלה, עשוי על מיטב הטכניקה והליטוש. הצופה מרגיש כל העת שהוא חוזר בעלילה שכולה זיוף ואי-אמת, אבל הוא אינו יכול שלא להחזיק טובה לשחקנים (ביניהם פרנסואז רוזי) על משחק משובח, לסכנאים על צילומים טובים. הברק החיצוני עלול לסנוור מספר גדול של צופים.

הבית ליד הנהר

פריץ לאנג היה במאי גדול. כשרונו לא פג כליל, הוא יודע עדיין למצות עד הסוף את המורו, והמאיים שבמצבים הפשוטים והרגילים ביותר, כפי שמתחזק מן הסרט הבית ליד הנהר. אבל גדלותו עזבה אותו, כפי שמתברר גם כן מן הסרט הבית ליד הנהר. לאנג נשט והחפשושים והנסיונות, הלך אל השטחי והמבריק. פנה עורף אל הנושאים החברתיים שבה הצטיין בהם, חבק ספורי הבלים חסרי ערך, נתן להם לבוש קולנועי שאינו הולם אותם.

ספור כזה הוא הבית ליד הנהר. לואי היורד הוא סופר צעיר אך בלתי מצליח, יען כי חייו חסרי חיות. אך חויה אינה מאתרת לבוא כשהוא רוצה בשוגג משרתת יפה. בעזרת אחיו (לי באומן) משקיע את הגויה בנהר הסמוך, מסתיר את המקרה מאשתו (ז'יין ויאט), אבל הגאות סוחפת את הגויה אל החוף וגסיון להשקיע אותה מחדש עולה בתורה. החשד גופל על האת, המחליט לספר הכל למסורה והיורד מנסה להרוג אותה. בינתיים קוראת אשתו את הר' מאן שלו המבוסס על המקרה, מבינה את אשר אירע, ניצלת בנס מידיו החונקות של בעלה, הנספה בסופו של הסרט על ידי וילון מתנפף ברוח.

עלילה כה לא מתקבלת על הדעת בהכרח שתעשה נקודות רבות בסרט מגוחכות, את כל הענין כולו לבתלי משכנע. המוסיקה המ' צוינת של ג'ורג' אנתהיל, הצילומים הטובים והברקות הבימוי הבודדות אינן מצליחים לעשות את הסרט ברעיון, כל שכן חויה בדומה סרטיו האחרים של לאנג.

ליובט סקוט, דיאנה לין, רוברט קאמינגס (החוב שנפרע) האוהבים יודעים למות

בין היתר: אדריכל. פריץ לאנג הוא וינאי שדם יהודי זורם בעורקיו, אולם את מיטב עבודתו עשה בגרמניה. הוא היה, לפני היותו לכמאי-סרטים, צייר ואדריכל, וסרטיו הגרמנים הראשונים, ביחוד זיגפריד, מצטיינים בתפאורות הענק שלהם, בתהלוכות ההמוניות הסימטריות, שמבקרים רבים ר' אים בהם את בשורת המפגניים הנאציים הג' דולים בגירנברג. בסרטו הבא נש לאנג את הלאומנות הגרמנית, פנה אל נושא חברתי במסדופולין, אחד הסרטים הידועים ביותר בתולדות הקולנוע. סרטו המפורסם ביותר היה, המבוסס על מקרי רצח הילדים בדי' סלדורף, 'עם עלות' האצים לשלטון נמלט

לארצות הברית, ביים שם לפחות סרט מצו' יין אחד, הועם, על אודות משפט לינץ, בס' רט, שהוכן ב-1935, הקרבן עדיין אינו כושי, אלא לבן. בהוליווד יסד לאנג חברת סרטים משלו, הוציא מתחת ידיו שורה ארוכה של סרטים בינוניים.

הפרש השחור

ישנו סוג סרטים בצרפת — כמו, בעצם במרבית הארצות המפיקות סרטים במספר גדול — המכונים לקהל בערי השדה, לשכ' בות המשכילות פחות של האוכלוסייה, לקהל מקביל בארצות אחרות בהן ניכרת השפעה צרפתית. סרט כזה נשען בעיקר על כוכבו, מופק בהוצאות קטנות, אינו מתיימר להיות אשר אינו: יצירת אמנותית. אחד מאלה הוא הפרש השחור, שמעלתו האחת והיחידה היא בזה שהוא מציג בפעם הראשונה את ז'ורז' גטרי, אלילן של הצרפתיות הצעירות בפני הקהל היש' ראלי. גטרי, בסרט, מזמר, גונב-מכס וגבו' לות, חוטף אציל צרפתי (התקופה: מאה-18), מתנה אהבים עם בת האציל (מילה פארלי), כל זה נעשה בלחי מוסיקה נוראה, קולו הנעים למדי של גטרי וחיוכו החביב, בדי' חות מעציבות. התערובת הזאת מההה תרופה מצוינת לנדודי שנה.

ישראל

התעשייה אינה עושה

צופה הסרטים הבינוני, המכיר מספר לא מועט של שחקנים, במאים וסרטים הוליוודיים, יודע אך מעט מאד על עבודות ההס' רטה הנעשות בישראל, על אנשי ההסרטה המקומיים. אין כל פלא בדבר, כיון שאנשי ההסרטה עצמם, מכונסים כל כך איש בתחומו שלו, עד אשר בהתאספם, לפני כשנה ומחצה, על מנת להקים לעצמם איגוד מקצועי, היו אך מעטים מן הנוכחים שיכלו לזהות יותר מאחוז קטן של חבריהם למקצוע. בבטלנות האופינית במקצוע זה בישראל, לא נוסד האיגוד הזה עד היום.

תנאי עבודת ההסרטה בישראל הם קשים ביותר: ללא מעבדות של ממש, ללא ציוד רציני, ללא עורך כלכלי, ללא הכשרה מקצור עית מספקת, מנסים אנשי ההסרטה לעשות חיל בענף אמנותי שהיהודים בכל העולם הצליחו בו יותר מאשר כל קבוצה גזעית אחרת.

עבודות ההסרטה העיקרית בישראל נעשות בידי הקבוצות הבאות: כרמל פילם, השוכן במעבדה מיושנת בשכונת מונטיפיורי, שם שולט בכיפה נתן אכסלרוד, אחד מחלוצי ה' הסרטה בארץ. כל דבר בכרמל נושק על פיו ושיטותיו המיושנות הן בעיניו המלה האחר' רונה של הטכניקה הקולנועית. מעובדיו דרש תמיד כניעה מוחלטת, אולם יתכן שהעובדה שבעת העדו מן הארץ, בחדשים האחרונים, עלתה איכות היומן שלו, תשנה במידת מה את דעתו הנחושה.

יחידות ההסרטה של פיקוד ההדרכה הצב' אית, של הגדנ"ע, של הנח"ל, המפיקות סרטי הדרכה, יומנים המוצגים לרוב אך ורק בקרב הצבא.

אולפני הסרטה בישראל, המסובבים מפעם לפעם סרטים (עיר האוהלים) לקהל בחוף לארץ. חברה זו בונה את עתידה על אולפנים הנבנים והולכים, למרות הבטחות נוגדות מצד מנהלי החברה, בצעדי צב בהר' צליה. אולפנים אלה לא יהיו מוכנים לפני שנה.

מעבדת סרטי גבע, בגבעת רמב"ם, השור' כנת בבנין מרווח יותר מאשר כרמל, אך הסור' בלת ממחסור חמור במומחים, משיטת עבר' דה לא יעילה. מעבדה זו קשורה לחברה הקוראת לעצמה קולנו, שנוסדה על ידי ער' לים חדשים, האחים גוסקינד וחבריהם (שפה רשמית בקולנו: פולנית). דוגמה אחת לתור' צרת חברה זו: היומן שנועד לתחרות ב' כרמל, יורד באיכותו מההדורה למהדורה. דוגמה אחרת לתפוקה הוצגה לפני ימים אחד' דים לעיתונאים. היה זה הסרט הקצר (כ-20 רגע) עד עלות השחר.

סרט קצר (כ-20 דקה) צולם כולו ביום העצמאות האחרון. מספר רב למדי של צל' מים נשלח לרחבי הארץ להנציח את מאורעות אותו יום. התמונות הרבות — מהן טובות, בינוניות ורעות — נאספו, נערכו, מוגשות בליווי מוסיקה והסבר, הסרט משתדל להיות יותר מפרורטגיה קולנועית, להסביר את המשמעות העמוקה של יום העצמאות אך הדבר אינו עולה יפה, הוא נשאר יומן מנו' פה, מענין כשלעצמה, למרות ליקויים בעטים של קשים טכניים, אי-מומחיות בעבודות הע' ריכה. גם אם אין עד עלות השחר יותר מאשר

רפורטגיה, הריהו מאמץ ראוי לציון: יש בו רעיונות מענינים, לדוגמא: מרוץ העצי' מאות מוכא בהשואה למרוץ עלית ההמונים, העליה לקרקע, מרוץ ההודינות של צה"ל. מיפנן טאנקים — מול מסע מכוניות חקלאיות. ההסבר המילולי, שרבות בו ההברקות, נכתב ביד חיים חפר הצבר, אך הסרט אינו

ג'ין פונטיין, ג'וזף קוטן המתיים יודעים לחיות

מגיע לרמת ההסבר; ניכר שאריה לאהולה, שביים וערך אותו, לא הצליח לחדור אל מתחת לפני השטח, הפיק דו"ח יבש ללא שמץ של פולקלור אמתי. נושא טוב הוחמק, אך לא לחלוטין.

בקצרה

כתר יתנו לך הוא סרט נוסף על התקור' פה שלאחר מלחמת האזרחים האמריקאית. הפעם נסבה העלילה על מגפת טיפוס, הת' נכללת להוציא כושי למיתת לינץ. גיואל מקריאה בתפקיד כומר, אלן דרו היא אשתו.

מקצוע אפר ג'ורג' ראפט, אלה ריינס, פט אובריאן בסרט אודות אסירים משוחררים על-תנאי, קציני פקוח, גנגסטרים.

המתחרת הפיריפניית סרטו של פריץ לאנג על אידות קצין אמריקאי בעל טכניקת-לחימה של קאובוי, המפקד על מח' תרת פיליפינית, לרשותו אומדים: תת-מקלע המחולל נפלאות, אשה יפה. טירון פאואר, מישלין פרל.

במוצא הסתום אודות בלש בעל אגרו' פים, מלחמתו בגנגסטרים ובקצין בולשת הגדול את העלאתו בדרגה. בן הכס כתב את התסריט. דאנה אנדרוס, ג'ין טירני, גארי מריל.

שירת שחרודה עלומיו של רימסקי' קורסקוב בסרט שעובדותיו מזויפות כמו הצבעים בו הוא מצולם. איבון דה קארלי, ויאן פירר אומון.

בנשיקתך אפורה שיקומן של חייל בעל אגרופים המנחיתים מהלומות-מות. מש' חק מצוין, עלילה ספשית. ג'ין פונטיין, ברט לנקסטר.

ארצות הברית

סטאלין לא מצא דרך

כאשר חזר מקיאתור לארצות הברית הביא עמו מלבד אשתו ובנו, גנרל ושתי תיבות אלומיניום גדולות. שם הגנרל: צירלס וילובי. תוכן התיבות: קרוב למיליון מלה על פעילות חוג הריגול הסובייטי במזרח הרחוק. השבוע באו שתי התיבות תחת האורות המסגוריים של חקירות הסנס האמריקאית והפרסומת הכרוכה בכך. אולם רק חלק קטן מן הסודות הטמונים בתוכן ניתן לפרסום. לפיהם לא זו בלבד שברית המועצות ידעה, חודשים לפני פרל הארבור, על תכניות ה' יפאנים להתקיף את ארצות הברית ובריטניה באוקיינוס השקט, אלא גם השתמשה בחוג הריגול של ד"ר ריכרד זורגה האגדתי להמריץ את היפאנים להתקפה. באותו זמן שהרוסים קיבלו עזרה אמריקאית במסגרת החקר והש' אל.

כונת הרוסים היתה לגרום להתנגשות צבאית בין יפאן וארצות הברית, כדי שמ" שלט טוקיו תצטרך להסיר את חילותיה מן הגבול הסיבירי, לשלחם דרומה. דבר זה איפשר לרוסים להחזיר את הגדודים ששמרו על גבול מנצ'וריה לאירופה ולהפעילם נגד הנאצים. תגבורת זו היא שהכריעה — לפי עדותם של הגנרלים הגרמנים — את כף המאזניים לרעת היטלר.

גלוי מעניין עוד יותר היה כי הנשיא פרנקלין רוזבלט ניסה בכל כוחו — לפני פרל הארבור — למנוע חתימת הסכם עם יפאן. מתנגדיו הפוליטיים הוכיחו כי רוזבלט היה מעוניין בהתקפה יפאנית על ארצות הברית כי רק בצורה זו יכל להכריז מלחמה ולהצטרף לאנגליה וברית המועצות.

ידוע כי בידי מתנגדיו הרפובליקאיים של רוזבלט היו הוכחות כי העמיד במידת את היפאנים במצב שלא יכלו עוד להימנע ממל' המה, וכי ידע מראש שהיפאנים עומדים לע' רוך התקפת פתע על הצי האמריקאי. אולם הוא לא הועיק את הצי, כך שהאניות הופתעו בנמל * * *. הושמדו בהתקפה אחת — דבר שחיסל את כחה של אמריקה באוקיינוס הפא' ציפי לתקופת שנתיים, אך גם הרגיו את העם האמריקאי עד כי כנס בהתלהבות למלחמה.

בשעתו נמנעו אויבי רוזבלט להשתמש בידעיות אלה במערכת הבחירות לנשיאות, כי המועמד הרפובליקאי, וונדל וילקי המנוה, היה פטריוט וחשש שהפרסום יזיק למאמץ המלחמה.

הוא לא חזר. הסיפור מתחיל בד"ר ריכרד זורגה, גנרל ואכזר, טיפוס של גרמני יהיר. כל חייו היו טבולים סכנות ואלמות: נפצע פעמיים כחייל במלחמת העולם הרא' שונה, חזר לגרמניה שהפכה קלחת סוערת. בשנת 1919, בהיותו סטודנט במברג, הצ' טרף זורגה למפלגה הקומוניסטית. נתיב חייו נקבע.

* לפי חוקת ארצות הברית רשאי הנשיא להכריז מלחמה בלי להתייעץ או לקבל הסכמה מוקדמת של בית הנבחרים רק במקרה שאר' צות הברית הותקפה. באותה תקופה (1941) התנגד הקונגרס האמריקאי להצטרף למלחמה.

* * * טייס יפאני שהשתתף בהתקפה על פרל הארבור הודיע לא זמן שהמסוסים המריאו ביום ב' מתוך חשבון שרוב המלחים האמ' ריקאים יהיו עדיין שכורים, אחרי שהתענגו במסבאות האי ביום א'.

בשנת 1924 נקרא למוסקבה והפך סוכן של הקומאינטרן. ב'1929 הועבר, לפי בקשתו הוא, לשרות המודיעין של הצבא האדום. אחרי זה נשלח לסיק, שהיתה באותו זמן בית ספר להשתלמות של כל מרגל. תפקידו היה לרגל אחר היפאנים והסינים.

בשנת 1932 נקרא זורגה שוב למוסקבה. שם הוטל עליו תפקיד חדש: עליו לצאת לטוקיו ולהשיג ידיעות על הצבא היפאני ותוכניות הממשלה. ממוסקבה נסע זורגה

כתבת המפלגה הקומוניסטית. אשה זו היתה במקרה בורג קטן מאד במכונת הריגול של זורגה. אולם דרכה נתגלה כל הקשר. אחרי שלוש שנות מאסר, הוצא זורגה להורג ב' 1944. עד הרגע האחרון היה בטוח שסטאלין ימצא את הדרך לשחררו.

עם כיבוש יפאן על ידי האמריקאים גילה שירות המודיעין את הודאתו של זורגה בארכיון שירות המודיעין היפאני בצירוף מסמכים רבים על פעילות הריגול הסובייטית

פדישים סיניים מגיעים להונג-קונג
שלטי ניאון, קוקה-קולה וגסיסה אטית

במזרח הרחוק. גנרל צירלס וילובי, ראש המודיעין של מקיאתור, אסף את כל המס' מכים ועתה, עם הדחתו של מקיאתור, הוא רוצה להוכיח שמפקדו צדק בדרישת מלחמה נגד הקומוניזם במזרח הרחוק. אולם אין כוונ' חו להוכיח פעילות רוסית בלבד. "אני או' כוח", הוא הכריז, "כי לרוסים שותפים חזקים ביותר בתוך-תוכי ארצות הברית וכי משרדים לא מעטים בממשלה — מן החשובים ביותר — נתונים להשפעת חוג הריגול הסובייטי המס' תעף עד וואשינגטון הבירה."

בין השאר רוצה וילובי להוכיח: שהיוע' צים אשר דחפו את רוזבלט למלחמה ביפאן ופתחו בכך את השער להשתלטות ברית המועצות על אסיה (אחרי השושמדה המעצמה היפאנית) הניעו אותו לחתר לסובייטים בזמן המלחמה וייתורים גדולים מתוך אמונה נאי' בית ברצונם לשלום.

כך מסרו האמריקאים לרוסים ולקומוניס' טים הסיניים את מאנצ'וריה החשובה, הפקירו למעשה את ציאנג קיי-שק. היועצים אף אמרו בשעתו כי מוטב למסור את כל קוריאה לחסות הסובייטים כדי להניע את ברית המור' עצות להשתתף במלחמה ביפאן — השתתפות שהיתה, כפי שנחברר אחר-כך, מיותרת לחלוטין ואף הויקה לאמריקה.

הונג קונג העשירים אשתדלים

כשאדם שומע על הונג-קונג מצטייר ב' דמיונו אי אקוטי בקרבת חוף סין המור'

חית. למעשה מחולקת הונג-קונג לשלושה: החלק הקטן של האי הונג-קונג עצמו, חלק שני המורכב מכמה איים שסופחו לאזור שנמסר על ידי סין לבריטניה בשנת 1899 בחכירה ל-99 שנה. החלק השלישי והגדול שבהם הוא כ-300 מיליון מרובעים של סין גופה. מצר מפרדי בין הערים התאומות קאולון וויקטוריה, הראשונה בירת השטח המוחבר והשנייה בירת האי.

בשתי ערים אלה נפגשות דרכי החיים של הסינים והאנגלים. בנייני ענק, נוסח אי' רופה של המאה הקודמת, מודקרים ברובעי פאר ונבלעים בתוך שיכונים עלובים עשויי פח וקרשים. בהם חיים רבבות סינים עמי' לים. בשנים האחרונות רכשה לה המושבה ציפוי אמריקאי של שלטי ניאון, קיוסקים לגוזה, מודעות קולנוע. מודעות הקוקה-קולה מלמדות את המבקר שלוש או ארבע או' תיות ראשונות של סינית.

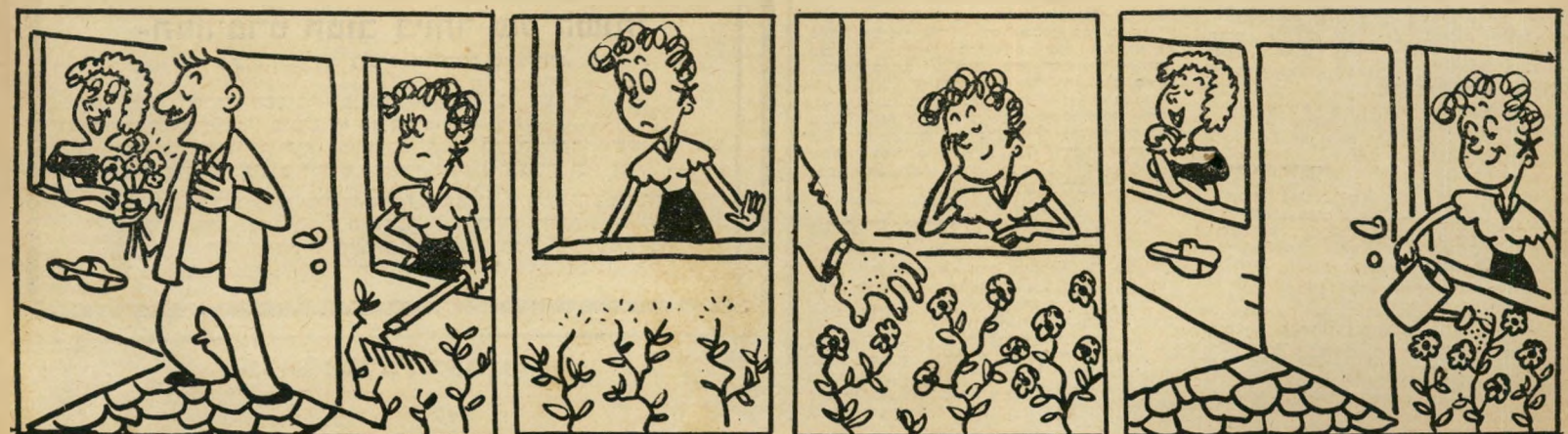
אולם מעבר לעיר נמשכים חיי סין השלוה בעמקים הפוריים של השטח המוחבר. עד אשר נוכחו לדעת, לפני שנתיים, שהונג' קונג עלולה לעמוד במצור מצד הסינים (המספקים את רוב צרכי הונג-קונג) היו שטחים אלה עזובים. עתה נותן השטח, מלבד יכול האזור המסורתי, תוצרת חקלאית מער' רבת, בנוסף האירופי. אולם גם העיבוד האינטנסיבי ביותר של השטח המוחבר אין ביכולתו לעשות את המושבה, עם אוכלוסי' תה בת שני המיליון ויותר, בלתי תלויה ביבוא מזונות.

תועלת מן הצד. הונג-קונג היא הש' ריד האחרון של דור שראה את חלוקת סין בין המעצמות האירופיות כאלו היתה מנת בשר טעימה. דבר זה מורגש בכל חרי' פותו. מתחת לאוסר החיצוני והפעילות הק' דחתית שורר רגש של אי-בטחון. בדרישת האמריקאים לקיים מצור ימי ומסחרי על סין, רואה הונג-קונג את סופה המתקרב.

איום זה אינו נעלם עם אפשרות שביתת נשק בקוריאה, כי המצור הוא חלק ממדי' ניות אמריקאית מרחיקת-לכת לחיסול משר פקנא. צעד ראשון במלחמה כלכלית זאת היה בצמצום אשתקד, כאשר ארצות הברית אסרה יצוא חומרים איסטרטגיים להונג-קונג. דחיפה נוספת ניתנה על ידי מקיאתור ש' דחפה מהקונגרס לאסור כל סחר עם סין כדי להרעיבה. הדבר עורר התמרמרות רבה בין סוחרי הונג-קונג שהעירו כי בשנת 1950 הגיע המסחר הישיר בין סין וארצות הברית ל-23% מסחר החוץ הסיני (2% פחות ממסחרה עם ברית המועצות) ואילו המסחר עם הונג-קונג הגיע ל-15% אחוז בל' בד'.

האמברגו האמריקאי נגד הונג-קונג ושי' טר רישוי היצוא הנוקשה שהונהגה על ידי בריטניה הויקו במידה רבה להונג-קונג: בחי' חרושת רבים נאלצו לסגור מחסור חומרי גלם. אולם כלכלתה רחוקה מלהיות הרוסה. הונג-קונג החלה מייצרת סחורות, "בלתי חיו' ניות": טקסטילים, שימורים, שמנים וחמי' קלים. תמורת זה מקבלת הונג-קונג חומרים רבים הדרושים למערב. עשירי הונג-קונג משתדלים בכל מאומם לשכנע את אמריקה שנוכחותם בפתח היבשת העצומה יכולה להצמיח טובה למערב. "וכבינוסמן טובים" מסבירים בני הונג-קונג לאמריקאים, "עליכם להבין שכדאי לקיים את המושבה אפילו אם זה מביא תועלת קטנה מן הצד לאויב."

מרוגזת מאד

מכתבים

מטפחות בקרבן תאי מחתרת פנימיים שבשעת מלחמה יהיו את הנשים החמישי שלנו, ואם פעם תמצאו חול כאחד הקרובות של אחד הנשים של שועלי שמשו שלכם — אל תפלאו. זה יהיה גם חלק מאשמתכם

סגן משנה נחמיה פישל, צ.ה.ל.
העולם הזה לא מצא כל הוכחה למענתו של הקורא פישל. אין קיימים תאי מחתרת ערביים רציניים בישראל. ערביי ישראל הם בינתיים הגנר היחיד בין ישראל וארצות המרחב. ספק רב הוא אם יתרונות ניתוקו של גשר זה שקולים כנגד סכנותיו.

הרקדן שה אקדח

כשם ששערות לאה דנקו אינו בהירות אלא שחורות, כך גם בל המאמר (העולם הזה 719). זכרו, למעט יש שני צדדים, מדוע דוקא נבחר בצד הרע? מדוע להשחיר שם בחורה טובה על נבי הרסים, מדוע לא תכתבו קצת על הפושע עצמו? לאה דנקו לא עמדה להפליג לקפריסין על מנת להתחתן, אלא היה לה חוזה לצאת עם להקת רקדנים לעבוד שם.

אולגה ברנובסקי

אגודת הארטיסטים, חיפה

אין העולם הזה סבור שהרשימה השחירה את שמה של הרקדנית, ששערותיה אמנם שחורות.

לאה דנקו, שחורת שער

מזחלות הפזמונים

נחום נרדי מאשים את שושנה דמארי בהשמעת צריחות בלתי אסתטיות שמצאו את מקומן המה-אים במעוררן לילה נירורקי (העולם הזה 711). בהיותי בניוירוק הייתי בכמה מהופעותיה של שושנה דמארי וראיתי שקפה חביבי איננו מועדון לילה במבוכ הקלוקל של המלה, כרמינג של רבים בארץ. הוא נסגר בחצות. לא הצוירים המורחיים על הקירות, לא השם העברי — אלא שושנה דמארי היא שהפכה את החיבי למקום מפגש לרבים הצי-מאים למלה עברית ורצוים לבלות ערב באווירה ישראלית חמה.

מר נרדי מרבה בשבח הצלחותיו המוסיקליות באמריקה, אך במוחני שבאב אל-חואר ובת-שבע, שהשמיעה שושנה בליווי ספונטני של מלחים יש-ראליים שביקרו אותה שעה במקום, עשו לא פחות למען ההבנה בינינו ובין האמריקאים.

ניסן בן-ישראל, חיפה

המאבק על היופי

איוז מלה מדברי מכתיבי שכתבה את מר רפאל הלפרין (העולם הזה 719) שיריעתי בענינים הנ"ל דלה ביותר, כלשונו? מדוע לא ניסה לשכנעני שאכן ידעתי דלה? התעניינותו במקצועי תבוא על סיפוקה — אני מודה להתעמלות. נוף מפותח איננו רק שרירים ונידרים. נישתו של מר הלפרין היא: יופי חיצוני ושרירים מכתי-צים. מה דעתו של מר הלפרין על: נמשות, זרי-זות, שיחי משקל, אומק לב, קואורדינציה, לב וריאות?

חיים כהן, תל-אביב

ערביבורדי

העולם הזה (717) כותב שהאיש שנרצח יחד עם חוסני אל-עזים שמו חסן בראוני. הנכון הוא ששמו הוא חסן בראוני. בראוני הוא אחד ממורדי הכורדים מצפון עיראק.

ניסן בן-אפרים, תל-אביב
הקורא ניסן בן-אפרים צודק. למרות ההב-דל בנ"ג גם בראוני היה כורדי.

רותי, רותי!

מכרו בכקשה לאבא דוש שהוא לא מחנך את בתו כראוי. בתקופה הזה (719) היא עומדת בתור לקחה מאחוריה עומדת אשה מבוגרת בשנים וילד קטן בודדותיה. רותי היתה צריכה לפנות לה מקום. דלית מ, תל-אביב

בתור לקרר נמסים הנמוסים.

האם אצל דוש באים לשיניה עם בחורה ערוי מיס? כך מסתבר מהקריקטורה שלו על הבחור שני-מס, ונשארו רק נעלים, משקפים ומנבעת. איה הבנדי?

ראובן טוך, קרית חיים

ייתכן שנגנבו.

לכוניה

בקשר עם ההודעה של משרד הקיצוב על החכ-נית להוסיף אבקת חלב לתוצרת החלב, הנני מציע לשנות להבא את השמות לכן ולכוניה ללבוון ולכוניה.

ד"ר שמואל ש, חיפה

עתונות אחראית

בפולמוס עם ברכה חכם (העולם הזה 720) אין להאשימה כלל וכלל, כי כיו היא הדרך המיוחסת של העתונות ה"הנחנה", כפי שהשתרשה אצלנו, והמצטיינת בזאת שאינה משקפת את כל החיים, ובפרט משאירה בלתי מוארות את הפינות החשור-כות, כגון פושעים, עניינים משפחתיים, אי בדרום פוליטיים במוסדות סוציאליים. ישנה נטייה להסוות מעשים בלתי יפים במלים יפות. התופעה הבלוטת ביותר (והמבליטה לטובה) את העולם הזה מכל יתר העתונים) היא ה"מסננת". אין סתם קורא יכול לכתוב לעתון שלו ושהעתון יפרסם את דבריו, מבלי שהכתבה תיבדק תחילה בקפדנות.

גרשון רייכמן, תל-אביב
הצעתו לברכה חכם והכרזה להשתמש בדרמינג בצורה יעילה יותר כדי לנח את המרים המציאות הישראלית כפי שהיא נראית בעיניהם לצורך ה"עטת קוראיהם בעתוניהם שלמרות הכל אין לכוונתם אלא בשם עתונים עלובים.

יעקב ספורטה, תל-אביב
לאחר הפולמוס שנערך בין ברכה חכם ואורי אבנרי, בענין הוויכוח שהתקיים בנדון הצופים, שבס הכרמל, הייתי מעוניין, כאחד המשתתפים באותו וויכוח, להעיר מספר הערות.

מה רצונו של הקורא? לעומת "מה רדוש לו" — אלו הן שאלות השנויות במחלוקת בין שני העתונאים הנ"ל. לא אגלה סוד אם אומר שרוב קוראי העתון הם בני נוער, ונוער זה עדיין אינו יודע מה טוב לו. נכון הדבר שהעולם הזה מצופה את שירותיו יותר מכל עתון אחר, אך איזו חכמה ובינה מסתתרת באותיות הקטנות הללו?

"העתונאי באולימפוס" כקובע מה טוב ומה רע לקוראים, "בורים ועמי ארצות": לדעתי המצב הוא טוב יותר מאשר קוראים, "בורים ועמי ארצות" יניחו לעורך מה לכתוב להם. על העירי שהעורך הכריז אצלנו כי הוא מת-נגד ל"אלפסים" וכך לא נכונה השמעה של ברכה חכם כאילו הוא מנהיגם אני גם לא הרגשתי ב, נאום אנטי ציוני. העורך אמר שהעולם הזה משתלף להיות נאמן עם המציאות, לא כעתונים אחרים המנזירים את מדינת ישראל כבחורה השונה מתוך כר מים בלב המדבר, אלא גם ישראל היא ארץ כשאר המדינות. גם אצלנו יש ננכים, רוצ' חים, ו... איננו מחויבים כמובן להסכים עם העורך, אך איננו מוצא בזה סימנים לנאום, "אנטי ציוני". נראה שמי שסיפר זאת לברכה חכם לא דיוק במק-צת, ובכך אין להאשים את ברכה חכם.

יגאל לוסי, אחוזה

תשעה באב

בושה היא לקרוא בעתון עברי סגנון כמעט אנטישמי: "מה אני אשם ששרפו את בית המקדש..." כדבריו אותו צעיר משופם שלא הבין את סגירת בתי השעשועים בליל ט' באב (העולם הזה 720). אמנם לעתים מעלה העולם הזה משאלות הניגונות לביטול דעות ומנהגים שעבר זמנם. אולם הקיצוניות שלכם עוברת כבר כל גבול ורואה פנים בכל נוהג שלא חודש בבית מדרשה של חטיבת נכעת.

אריה ליפשיץ, נתניה
חטיבת גבעתי השתדלה (ככל חברותיה) בהצלחה מסויימת לתקן את מה שעוות על ידי חטיבות סיטוס, ולפיכך דומה שיש הצדקת מה לביטול הנוהג לסגור את בתי השעשועים באותו יום.

ביאדיק והפרנקים

מספיק ודי. אני מציע לחסל את הענין בצורה מקורית: לערוך בחור המערכת משפט נגד ביאדיק (וכמובן שלא בפניו). לברר את הניסיונות ואת הנורמים לפליטת הפה השטותית של המשורר. חזר המושבעים יהיה מורכב מנציגי הפרנקים וז'אשכמים חיים טסה יהיה אב בית הדין ובדיכונ הנאשמים ישב ביאדיק השני, ויחזקאל בנקיר.

גדעון שפיגל, כפר קדימה
העולם הזה מסכים עם הקורא שפיגל, מס' יים בזה את הוויכוח.

דו"ח על מוסדות חולי הרוח

ברוך נאמר: עד אשר הוקם בית החולים נהה ב"רוח" היו מחלות הרוח מעין טומאה שאיש לא רצה לטפל בהן. פה ושם היו כמה מוסדות פרי-טים, שרובם המכריע לא היו אלא בתי מסחר ואכסניה לחולי רוח... שחולה נכנס בהם עד אשר נשמתו המעונה תצא את נפשו.

ברצוני לציין שמאז 1927 קיים מוסד עזרת נשים בירושלים, שמנהלו היה ד"ר ח. הרמן ז"ל, שהוא בכלל הלוח הסביאטריה בארץ והדברים שצינונו בעתון מהיום חילול שמו וזכרו. ב-1936 נוסד בית החולים בלומפלד בהר הכרמל, שאני מנהלו. כבר בשנת 1937 הוכנסה למוסד זה שיטת טיפול האינסולין המודרנית ובוצעה בפעם הראשונה במוסד זה ע"י ד"ר ראובן מאיר, שהנו כעת מנהל בית החולים הממשלתי בבאר-שבע. עוד ב"רוח" הוכנס לבית החולים שלי, בראשון בארץ, הטיפול על-ידי הלם חשמלי. בכינוס הנוודי סביבאטרי ב-1942 בתל-אביב, כבר היה הנושא "הטיפול באינסולין, הלם חשמלי ומטריזול" — הנר שא העקרי, שהורצו עליו על ידי ד"ר מאיר. אשר לנכי נתוח הלוכוסומיה — נתוח במוח — מבוצע נתוח כזה כאמצעו כבר משנת 1942, תחילה ע"י ד"ר וינדרסון (הדסה) ואחר כך על ידי ד"ר אשכנזי (בילינסקי) וד"ר בלר (הדסה, ירושלים) ומספר המנותחים בארץ מניע כבר כרוב ל-200. ד"ר קורס בלומפלד, חיפה

מחתרת ערבית

בקורא ותק של העולם הזה, הנפוץ ביחוד בין הנוער והצבא, אני תוהה ומתפלל על הקו שני קטנם בשאלה הערבית הפנימית בישראל. אין ספק שאדם מנסים להיות דימוקרטיות ומתקדמים בעתה זו, אך לא זה הפתרון! הנני פונה אליכם כאיש צבא או אנשי צבא לשעבר (או בחופשה 11 חזי דש): מבחינה בטחונת עליכם לעזור בעיה זו מעל גבי עתונכם ולדרוש פתרון מיד, או איבדו קואציה ערבית, החלפת אוכלוסין או גירוש. הנני שולש העקרי, הליל הערבי, יפו וחיפה הערביות

תיאליזון!

???

תיאליזון, המכיל ריכוז גבוה של כולסטרין, ממריץ את מחזור הדם, מחזק את שרשי השער ומרחיק קשקשים. תיאליזון, מי השערות על יסוד מדעי.

ההרשמה לזמן המודים החדש

אקדמיה לאמנות התיאטרון

בחסות מחלקת התרבות של העיריה

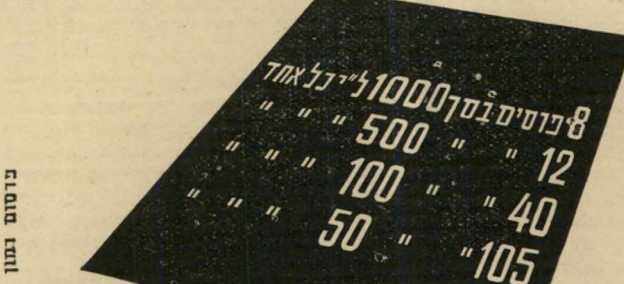
מיסדה ומנהלה הנרי דור

נתניה

רמת-גן

ליר האקדמיה נוסד תיאטרון-סווי שמטרתו היא הלכה למעשה, תלמידים לאקדמיה מתקבלים — (מגיל 16 ומעלה) — אחרי בחינה. ליר סניף נתניה: בית-ספר דרמטי לילדים.

ההרשמה: עד 15 בספטמבר (בשביל מספר מוגבל של תלמידים) בכל יום בתל-אביב: ה, דור, רחוב הירקון 208, משעה 5-7. בסניף נתניה: במחלקה לחנוך ולתרבות של עיריית נתניה כל יום בשעות 1-2 לפני הצהריים.

ועוד ארבעים אלף פרסים שונים

לצלמי פורטרטים

מערכת "העולם הזה" החליטה לערוך לקראת ראש השנה התחרות בשם

"הפורטרט הטוב ביותר של השנה".

שישתתפו בו צלמים מסחריים מקצועיים.

בראש השנה תפרסם המערכת פורטרט אחד של כל משתתף בהתחרות, עם ציון שמו, פרטים על האובייקט וכ' — קהל הקוראים ישפוט מה הוא הפורטרט הטוב ביותר לדעתו. יעשו סידורים מתאימים למשלוח התשובות למקום גייטרי, קביעת תוצאות וכ' וכ'.

כל צלם מקצועי מוזמן בזה להשתתף בהתחרות זו ולשלוח למערכת פורטרט אחד, שצילם בשנה האחרונה, ושהוא, לדעתו, המונתו הטובה ביותר. התמונות חייבות להגיע למערכת תוך שבועיים. גודל מינימלי: 240 x 180 מ"מ, הדפסה על נייר מבריק טוב.

תלוש לצלבץ הקולנוע

הכתובת

הש

להיפגש, השבוע, עם דיק סביס, אלוף חים בלדון.

אגודות

דלי מים ספורטאי

אגודת הספורט של בית-רחיפה החליטה לחפש את פעילותיה, לחזק את קבוצת ה-

קבוצת הכדורסל, מכבי חיפה
ליתר בטחון, צילום

התאגדות הקרויה אלטלנה, כיון שרוב המתאגדים עלו באנית הנשק. שיתוק המוחלט של פעילות בית-רחיפה בחודשים האחרונים נעוץ במצאי שבת אחד, לפני חודשים מספר. כאשר נערכה תכנית אמנותית בעזרת-חיפה הראו כמה ספורטאים את כוחם, שפכו דלי מים על אחד המפקדים. מפקד העזר, חיים פרקאש, הוציא את הספורטאים מהמקום. הם נעלבו, חתמו על הצהרת עזיבה כל עוד ימשיך חיים פרקאש לפקד על העזר.

מוסיקה

גור, כרוב ואופירה

לאחרונה הוחלט להעביר את השוק הגדול לפירות וירקות שליד קובנט גרדן, בית הארץ פרה הלונדוני העתיק, העומד מאז המאה ה-17 בתוך מרכז סטיואני וקמפונאי הפירות והירקות. במקום החשוך, ליד אחת התחנות הגדולות של מסילות הברזל, יביא תוצרת יחידה לשוק ולבית האופירה גם יחד. הסיבה: הצ'טופות מכוניות המשא והסבלים בקובנט גרדן כמעט ואינה מאפשרת גישה לבית האופירה. מכונית בעלת זריזות ממוצעת עוברת את המרחק ממרכז לונדון לבית האופירה תוך חצי שעה, נזקקת לרבע שעה נוספת למציאת מקום חניה.

באם יועבר השוק, שוב לא תחזור התמונה המשונה שנסיכות לובשות מעלילפרווה מחפשות את דרכן בין דוכני הכרוב והגור בדרון ליציע האופירה.

אך למרות שברוך כלל מצולמות רק הג'סיכות היר הפכו מבקרי קובנט גרדן עממיים יותר מאשר היו לפני המלחמה. חיילים רבים שחנו באיטליה רכשו נטייה לאופירה שגשג ארה עמהם גם בימי השלום.

בית האופירה הנוכחי הוא השלישי למניין של בתי האופרה שנבנו במקום זה החל מ-1732 וכבר אז הקדימו אותם הירקות. במת הבית האי גדולה מאד ובימת התזמורת יכר לה להכיל כל הרכב תזמורת שהוא מלבד דרישותיהם המוגזמות של וגנר ושראוס, כאשר הנבלים וכלי ההקשה פולשים לתאי הצופים. מלבד זאת יודעים משתתפי האופרה לספר על מנהגות רבות מתחת לבמה, מדרגות ולולייניות המובילות מחלק אחד של הבית למשנהו, תדרי מלחמה ועבודתו, ובמיוחד חדר התפאורות הקרוב לגג גותלי עשירות מטרים מעל לבמה, והמוזיאון הודות התפאורת, רות, כשהושלמו, במקומן, בעזרת מנוף-ענק. משך המלחמה הפך קובנט גרדן אולם ריקוק דים בו בילו מיליוני חיילים של בנות הברית שעות נעימות, חזר לתפקידו ב-1947. למרות גור ורכוב הצליחה עונת האופרה האחרונה במידה רבה, הוסיפה גוון מיוחד לתחגיגות הפסטיבל הבריטי.

תתף בקרבות לטרון, ירושלים ואגזים, בה נפל כשבא לעזרתו של חבר שנפצע בשדה הקרב.

לזכר בנם הקימו יוסף וברוריה סנה את "בית יונה", בבתי-ים, מוסד לנכי מלחמה ולחיילים משוחררים. אך נתנאל סנה, בן דוד של יונה, בחר בדרך אחרת להנציח את זכר החלל, שהיה חבר מכבי חיפה. הוא תרם גביע על שם יונה, הזמין את קבוצת הכדורסל הטרון שות ביותר של מכבי-נוער להתמודד עליו.

שש הקבוצות קבלו את ההזמנה, איפשרו לקהל חובבי הספורט בחיפה לראות לראשונה מפעל כדורסל הר-אוי לשמו. הקבוצות חילקו לשני בתים. הבית הראשון כלל את ברית-מכבים-עתידי תל-אביב, מכבי תל-אביב וירושלים. בבית השני היו: מכבי-הצפון, חיפה ורמת-גן, ברית-מכבים-עתידי ומכבי תל-אביב לא היוו מתחרים רציניים למכבי ירושלים, שניצח את ברית מכבים עתידי 15:21, לאחר משחק משעמם, ואת מכבי תל-אביב 26:9, לאחר משחק חתול ועכבר.

פחות חלק הסתדרו העניינים בבית הראשון. כאן נמ' צאו האריות שבבכורה, למשחק הגמר נגד ירושלים יכלה, כמובן, לעלות קבוצה אחת בלבד. במחצית הראשונה נה במשחק מכבי חיפה נגד מכבי-הצפון היו יחסי הכי-

חות שקולים, 13:14 לטובת חיפה. במחצית השנייה הראו יצחק רובינשטיין (17) ויצחק מזרחי (18) את כוחם כשקלעו סל אחר סל ושברו את הישגי מכבי-הצפון, שהייתה, בעבר, הטובה בקבוצות מכבי-נוער בארץ. לשני היצחקים החיפאים סייעו שני יצחקים נוספים, בהתקפה — יצחק (יוני) מחרוזי, בהגנה — יצחק טננבוים. התוצאה הסופית: 34:18.

אך כשנפגשו מכבי רמת-גן ומכבי חיפה נראה שהקבוצה הרמת-גנית תהיה אגוז קשה-פיצוץ. הרמת-גנים גילו משחק תוקפני בו הצטיינו קלמן שוחטוביץ ועמי וסילבסקי. בדקות הראשונות שררה עצבנות בין שתי הקבוצות אך מיד השתלטו כדורסלני רמת-גן על המגרש, סימנו את המחצית הראשונה 14:9 לטובתם. במחצית השנייה התיקו החיפאים, הצליחו להשוות 15:15. עוד שתי דקות לפני הסיום קלע ברוך שומיני סל יפה לזכות החיפאים, 15:17. בשניה האחרונה קלע כדורסלן רמת-גן ממרחק רב, אולם הקודם על ידי שריקת השופט.

רמת גן טענה 17:17. ועדת הערעורים הסבירה שאחד השופטים שרק לפני הוריקה, השני — אחריה. הועדה קבעה את הנצחון לחיפאים שהצטלמו, ליתר בטחון, ליד מראה הנהדרות.

אך לפתע החליטה הועדה להוסיף חמש דקות למשחק לפי הצעת רמת-גן לפי 17:17. לבסוף, אחר חמש דקות מותחות ניצחה חיפה — 19:21.

טניס

מקום שנים-עשר לשני

הכוכב החדש בשמי הטניס של ארצות הברית הוא נער בן 20, מריון אנטוני (טוני) טרברט. כבר השנה ניצח פעמיים את אלוף ארצות-הברית ארט לרסן, פעם על קש ולפני חודש על דשא, המשטח החשוב ביותר (כי כל התחרויות החשובות נערכות על משטחי דשא). אמר פרנק שילס, ראש קבוצת גביע דיוויס שאינו משחק: "אם טרברט יתקדם בארץ תה מידה בארבעת השבועות הקרובים, הוא עתיד להיות בעל שם עולמי".

טוני טרברט הוא מתון מזג, בעל מבנה גוף חסון (180 ס"מ, 88 ק"ג) עובדת רגל כשל שחקן כדורסל ורצון להיות השחקן המעולה בעולם. טרברט חייב הרבה על משחקו המעורר לה ורצונו להצטיין בו, לחברו ושוחפו למשחק, ביל טלברט. אמר טרברט על טלברט: "הוא נוהג בי כאח... בסיורי באירופה עם ביל ב-1950 שיפר בהרבה את משחקי. למדתי כל כך הרבה שלא יכלתי לעכל את הכל. עשיתי זה נקלה ואני מתחיל להתמחות בזה". כצוות לא הוכו טלברט וטרברט מעולם, נציגו האחרון היה בתחרות על גביע דיוויס נגד יפאן.

ב-1950 תפס טרברט את המקום ה-12 בארצות הברית. השנה, הגיע למקום השני, עומד

בחינוך גופני בהתעמלות נוסף לרצונו, כבוגר מונטיפיורי, להשתלם בהנדסה. המיוג של מהנדס-ספורטאי לא יצא לפועל, כיון שה' מחלקה לא המליצה. אולם אורי גרבי נתקבל לאוניברסיטת סנט-לואיס כדי ללמוד הנדסה ולהתאמן, בשעותיו הפנויות, בשני מקצועות הספורט החביבים עליו.

כדורגל

תאריכים משוריינים

משחקי הליגה והגביע אורגנו עד עתה בהתאם לרצון הקבוצות. אם הזמינה קבוצה נבחרת מחוץ לארץ, שינו את טבלת המשחקים, על מנת למנוע הפסד נקודות מהקבוצה המזמינה. אך השנה נקבע, כפי שנהוג בכל העולם, שהתאריכים שנקבעו למשחקי הליגה יהיו משוריינים ולא יחולו בהם כל שינויים. המשחקים שנקבעו יקוימו בצורה סדירה, חודשי מאי ויוני יופרשו לקליטת שפע הקבוצות מחוץ-לארץ.

התכנית החדשה והתאריכים המשוריינים נתקבלו ללא ויכוחים רבים, אולם הפולמוס פרץ בשאלה אחרת: מי ישתתף בליגה הראשונה? כל אגודה רצתה שקבוצותיה תשתתף בליגה הראשונה והעליונה. לבסוף צומצמה הליגה הראשונה ל-12 קבוצות. כדי לתת עניינות למשחקים, לתבוע מאמן מיוחד מהשחקנים, הוחלט שבסיום המשחקים תרדנה שתי הקבוצות האחרונות לליגה ב', ושתי הקבוצות הראשונות מליגה ב' תספסנה לליגה א'.

בליגה ב' יהיו שני מחוזות, צפון ודרום. בכל מחוז תהיינה 14 קבוצות וגם בליגה זאת ירדו בכל מחוז שתי קבוצות בגמר המשחקים לליגה ג'. ובמקומן תבאנה שתי קבוצות מצטיינות מליגה ב'. הליגה השלישית תורכב מקבוצות שעדיין לא שיחקו או שדרגת משחקן-נמוכה.

זרורים לפי רשיון

טרם נסתיימו סידורי המשחקים בארץ וכבר נודע ההישג הגדול של הפועל תל-אביב. הוא חתם על הסכם עם הקבוצות המפורסמות ארסנל ומנצ'סטר-יונייטד.

טען חובב מכבי מושבע: "שישחקו קודם נגד מכבי תל-אביב ואחר כך יצאו לשחק נגד ארסנל". חבר הפועל, לעומת זאת, לא הצטער: "אף אחד לא מתחשב בהפועל ולא יזיק אם שחקניו ילמדו שיטות משחק חדשות".

שעה שהחזיקו עדיין נמשך, נקבע המשחק הראשון ל-19 בספטמבר והמחצית השנייה של המשחק, בשעות הערב, תיערך לאור זרי קורים שהוצבו לפי רשיון מיוחד.

כדורסל

האגוז היה קשה-פיצוץ

כשביקרו קבוצות הספורט של מכבי ארץ-ישראל ב-1943 בבירות נתקבלו על ידי יוסף סנה, יו"ר מכבי בירות, ועל ידי ברוריה

אורי גרבי

במעמקי המים, חצי גרוש

אשתו, שדאגו לשיכונם ולשאר סידוריהם בבירה הלבנונית.

יונה, בנם של יוסף וברוריה, היה מדרוך ראשי בסניף המכבי הצעיר בבירות עד שהצטרף לחטיבה היהודית הלוחמת, בה שרת שלוש שנים. ב-1945 עלה ארצה, היה גונור (מפקד פלוגה) באצ"ל. עם הקמת הצבא הש-

* בית, הפועל, המכבי (תל-אביב); הפועל, מכבי (חיפה ופתח-תקה); מכבי, הפועל (ראשון לציון); הפועל רמת-גן; מכבי נתניה; מכבי רחובות.

שחייה

נער צד צפרדעים

מספרם של הספורטאים הישראלים מצומצם למדי. כאשר נודע לפני חצי שנה שספורטאי אחד החליט לזנוח את פעילותו בארץ, להמשיך בלימודיו, לא האמינו לדבר: "אין סכנה שאורי גרבי יסע מכאן. הוא לא יוכל להיפרד מגליג'ל וג'הדסה". אולם הדבר הפך מציאות כאשר אורי גרבי הזמין שחינים וכדורי סלנים לנשפיה בביתו. הסיבה: טיסתו של אורי לסנט-לואיס אשר בארצות-הברית.

צפרדעים וילדים. אורי גרבי, 22, נולד בירושלים לפני אחותו שפרה, הספורטאית והרקדנית, נדד עם הוריו לחיפה, התישב לבסוף בתל-אביב. מקום מגוריו היה בקרית מאיר וכאשר יצאו פעם ילדי השכונה לציד צפרדעים בסביבה גילו מקור לא-אכזב של צפרדעים — בבריכה בגן הוסה.

הצפרדעים קרקרו מסביב לבריכה, בתוכה פרפרו ילדים שלמדו לשחות. הדבר מצא חן בעיני אורי השחרחר והוא הופיע למחרת על מנת להתבונן שנית בשוחים. הנער, בן ה-11, החליט שגם הוא ילמד לצלול ולהוציא מטבע חצי-גרוש ממעמקי המים.

אורי נרשם לברית-מכבים-עתידי, שאימנה נערים לשחייה והחל מתאמן, בהתמדה, בשחיית חתירה, השחייה החופשית.

הנער הצעיר לא הסתפק בשחייה. בהעדר בריכה חורפית בארץ (מלבד בריכת ימקא בירושלים) החליט המאמן יונה הירשלר, מי שהיה חבר הנהגת ההתנגדות לכדורמים, לשמור על כשרם הגופני של חניכיו בעזרת תרגילי התעמלות מיוחדים ומשחק הכדורסל. אך אורי לא זנח את אמוני הכדורסל גם בקיץ, הוסיפו למקצועו הראשון, שחייה.

לשופט, טבילה. בשנת 1945 נתפרסם אורי לראשונה. אותה שנה נתקיימה אליפות הנוער לשחייה ברחובות. כיון שנשארו עוד שעתיים עד למשחה-הגמר במאה מטר שחייה חופשית החליטו המשתתפים המשתעממים לפתוח במשחק כדורסל באולם מכבי רחובות. משך שעה שיחקו השחקנים כדורסל, בזבזו את נשימתם ומרצם. בראות המאמן, יונה הירשלר, את הנעשה, פסל את המשתתפים במשחיה האליפות. אך אורי הסביר למאמן שהוא בטוח בהצלחתו, כיון שהוא נתון במצב רוח מיוחד לשחייה. חושו לא הטעה אותו וכאשר נגעה ידו של אורי גרבי בשפת הברכה נקבע שהנער הצעיר, (16), זכה באליפות הנוער (זמן: 1:10 דקות).

האלוף הצעיר החליט להתמסר לשחייה, עזב את קבוצת הנוער של ברית-מכבים-עתידי, נס לקבוצה הראשונה. המאמנים בכדורמים ושחייה החלו סבים ביניהם: "אסור לתת לאורי לשחק כדורסל, הוא מקלקל את הסגנון שלו בשחייה" טענו מאמני השחייה. "חבל ששחקן כדורסל מוכשר יאבד את כשרונותיו במים" — צעקו מאמני הכדורסל שראו את זינוקיו וקליעותיו המדויקות.

אולם אורי מצא פשרה: אחר הצהריים — שחייה ובערב — כדורסל. בינתיים המשיך בלימודיו, גמר את בית הספר הטכני מונטיפיורי.

אותו זמן נמצא קסם חדש לשחינים — כדורמים. ברית-מכבים-עתידי הרכיבה נבחרת חזקה. התמודדות בהתלהבות בקבוצה החזקה של מכבי חיפה. המשחקים הפכו חריפים יותר ויותר ולא פעם הוטלו השופטים למים, כיון שהחלטתם לא מצאה חן בעיני הקהל. הטיפוץ בשופטי הכדורמים היה פשוט בהרבה מאשר בשופטי הכדורסל או הכדורגל. בתה גבר הצעקות "בוז לשופט!" נמצא תמיד מי שהו שהתנדב לעמוד מאחורי גבו של השופט ולסייע לו בדחיפה קלה, ששימשה הקדמה לטבילתו של השופט. כשהוא בבגדיו, במלם.

ממרחק רב. ב-1947 השתתף אורי גרבי בנבחרת ישראל בכדורסל שתיחרה ב' פסטיבל פראג, המשיך עמה במסעה באירופה המערבית. הפגישה הראשונה של השחיין הצעיר עם מרכזי הספורט באירופה השפיעה מאוד אך הוא החליט שבארץ יותר טוב. ב-1949 יצא את הארץ שנית, לקח חלק במ' סעו המוצלח של מכבי ביוון, איטליה, שווייץ וצרפת. בתוך 13 משחקי הכדורסל ניצחו המכבים בתשעה וחזרו עטורי פרסום ומדליות.

באותו מסע הצטיין אורי גרבי במיוחד: במשחק נגד קבוצת רואן צרפת היתה התוצאה 31:32 לטובת הצרפתים. נותרו עוד שניות מספר עד לסיום המשחק ואורי הטיל את הכדור ממרחק רב לתוך טבעת הסל. המשחק נסתיים בנצחון המכבים — 32:33.

עוד לפני זמן רב החליט השחיין-החייכן לצאת לחוץ לארץ להשתלמות. הוא פנה למחלקה לתרבות הגוף, ביקש המלצה להשתלמות

דאקסל נמ 20 ער כאמא עמאה זאפר:

צלבן הקולנוע

הקורא הממוצע של העולם הזה מב-
 קר לפחות פעם אחת בשבוע באחד
 מ-108 בתי הקולנוע בארץ, מתרכז
 משר שעתיים בתמונות המושגות
 עד הכד ובגבורי הסרט.
 בשבע התמונות המופיעות בחידון
 הצלומים הקולנועיים, צלבן הקולנוע,
 הועדמה זכותם של גיבורי הסרטים.
 זהה את שם הסרט והגיבור שזהותו
 הועדמה, שזה את הפתרון הנכון, בצ-
 רוף התלוש (עמוד 14) למערכת העו-
 דם הזה, עד ל-15 בספטמבר 1951. ציין
 על המעטפה: "צלבן הקולנוע".
 בין הפותרים יוגרלו 10 כרטיסי
 קולנוע וזניים בבתי קולנוע הקרובים
 לבתי הזוכים.

2

3

1

5

4

7

6